

T.C.
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BÜYÜKLER SÜPER LİGİNDE YARIŞAN JUDOCULARIN
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ VE İNTERNET KULLANIM
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Hazırlayan

Ahmet Ömre TÜRE

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Doç. Dr. Selahattin AKPINAR

KARAMAN – 2019

T.C.
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**BÜYÜKLER SÜPER LİGİNDE YARIŞAN JUDOCULARIN
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ VE İNTERNET KULLANIM
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Hazırlayan

Ahmet Ömre TÜRE

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Doç. Dr. Selahattin AKPINAR

KARAMAN – 2019

TEZ ONAY SAYFASI FORMU

Doküman No	FR-285
İlk Yayın Tarihi	05.02.2018
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	00
Sayfa No	1/1

BÜYÜKLER SÜPER LİGİNDE YARIŞAN JUDOCULARIN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ VE İNTERNET KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 29.08.2019

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan : Prof. Dr. Hamdi PEPE

Üye : Doç. Dr. Selahattin AKPINAR

Üye : Doç. Dr. Murat TEKİN

İmzası

[Handwritten signatures of the jury members]

Bu tez, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 08.08.2019 tarihli ve 35/518 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Doç. Dr. İdris Nebi UYSAL

Mühür
İmza

Hazırlayan

Kalite Sistem Onayı

ÖNSÖZ

Bu çalışma, büyükler süper liginde yarışan judocuların problem çözme becerileri ve internet kullanım düzeyleritespiti amacı ile Judo Federasyonu Büyükler Liginde yarışan 148 öğrenciye uygulanmıştır. Tezimizde araştırmamıza dâhil olan 148 sporcunun problem çözme becerilerini ve internette ne sıklıkla vakit geçirdiklerini belirlemek amacı ile uygulanmıştır. Yani sporcularımızın antrenman ve müsabakalarda karşılaştığı sorunlarla baş etme becerilerinin hangi düzeyde olduğunu sorunlar karşısında tepkilerini, tepki şekillerini belirlemek ve bu zaman diliminin dışında problem çözmede ki başarıları veya başarısızlıklarının etkisi gündelik yaşamlarını etkileyebildiği, nasıl ve ne kadar vakit geçirdiklerini belirlemek amaçlı ayrıca çağımızın gerçeği İnternet ve onun amacı dışında kullanılmasını sebep olan sosyal medya hesaplarında ne sıklıkta ve ne kadar süre zaman geçirdiğini tespit etmek için bu çalışma ortaya çıkmıştır. Sporcularımızın bu iki başlık altında değerlendirerek sporcularımızın sorunlarına çözüm üretmenin ve onların başarılarının artmasına katkı sağlaması umut edilmektedir.

Bu araştırmanın yapılmasına destek veren, hayatımda örnek aldığım ve benim bu seviyelere kadar ulaşmam için kılavuzluk yapan rol modelim değerli hocam sayın Doç. Dr. Selahattin AKPINAR hocama, anketlerde ve çalışmalarımda bana koşulsuz destek olan Türkiye Judo Büyükler liginde yarışan bayan ve erkek spor kulüplerine, Kulüp Antrenörlerine ve uluslararası arenada madalya umudumuz olan değerli sporcu kardeşlerime, değerli Judo camiası aileme, anketler ve diğer materyallerde desteklerini esirgemeyen Spor lisesi müdürü abim Sayın İsmail DOĞAN ‘a değerli sporcularıma ve bilhassa da çalışmalarım konusunda göstermiş olduğu anlayıştan dolayı hayat arkadaşım Seval TÜRE’ ye ve biricik oğlum Rahmi Tuğra Türe’ ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET**BÜYÜKLER SÜPER LİGİNDE YARIŞAN JUDOCULARIN
PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ VE İNTERNET KULLANIM
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Bu çalışma, büyükler süper liginde yarışan judocuların problem çözme becerileri ve internet kullanım düzeyleritespit ederek, problem çözme becerilerini ve internet kullanım düzeylerinin kişisel özelliklere göre bunların farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacı ile yapılmıştır.

Betimsel bir nitelikte olan bu araştırmanın evreninin 2017-2018 sezonunda Türkiye Judo Federasyonu tarafından tertip edilen büyükler kategorisinde süper ligde yarışan sporcular oluşturmakta ve bu sporculardan 147'sine anket uygulanmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Heppner ve Peterson (1982) tarafındangelştirilen, Şahin, Şahin ve Petersoin (1993) tarafından Türkçeye uyarlanan Problem Çözme Envanteri ile Kimberly Young (1996) tarafından geliştirelen, Bayraktar (2001) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternet Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, sporcuların üst seviyeye yakın problem çözme becerisinde başarılı oldukları ve düşük düzeyde de internet bağımlısı oldukları diğer bir ifade ile yaşamında internet kullanımına bağlı herhangi bir sorun yaşamayan''Ortalama İnternet Kullanıcısı''olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sporcu, Judo, Problem Çözme, İnternet

ABSTRACT**EXAMINATION OF PROBLEM SOLVING SKILLS AND INTERNET USAGE LEVELS OF JUDO PLAYERS COMPETING IN SENIOR SUPER LEAGUE**

The aim of this study was to determine the problem solving skills and internet usage levels of judo players competing in the senior super league, and to determine whether the problem solving skills and internet usage levels differ according to personal characteristics.

In the 2017-2018 season with the descriptive nature of the universe in the large category of this research, which was organized by Turkey Judo Federation to create super athletes competing in the league and administered questionnaires to 147 of these athletes.

The data collection tool was developed by Heppner and Peterson (1982), and the Problem Solving Inventory adapted to Turkish by Şahin, Şahin and Peterso (1993) and the Internet Addiction Scale developed by Kimberly Young (1996) and adapted to Turkish by Bayraktar (2001).

As a result of the research, it was determined that the athletes were successful in problem solving skills close to the top level and they were addicted to the internet at low level.

Key Words: Sportsman, Judo, Problem Solving, internet

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ	viii
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	5
GENEL BİLGİLER.....	5
1. Problem Çözme.....	5
1.1.Tanımlar	5
1.1.1. Problem.....	5
1.1.2. Problem çözme	6
1.1.3. Problem Çözme Becerileri	7
1.2. Problem Çözmeyi Etki Eden Faktörler	9
1.4. PROBLEM ÇÖZME MODELLERİ	10
*Guilford'un Yakınsak ve Iraksak Düşünme Modeli	10
*Guilford ıraksamalı düşünmesi için gerekli sekiz temel yetenek belirlemiştir.	10
*Hermann'ın Yaratıcı Problem Çözme Modeli.....	10
*Thorndike'in Deneme-Yanılma Yoluyla Problem Çözme Modeli.....	10
*Bandura'nın Kendine Yeterlilik Modeli.....	10
*Bilgi İşlem Modeli	10
*John Dewey'in Yaratıcı Düşünce Modeli	10
*Alex Osborn'un Problem Çözme Modeli	10
1.5. Problem Çözmenin Önemi.....	10
1.6. Spor ve Problem Çözme	11
1.7. Problem Çözmede Kullanılan Yöntem Ve Teknikler.....	12

1.7.1 Beyin Fırtınası	12
1.7.2. Po Tekniği.....	13
1.7.3. Delfi Tekniği	13
1.7.4. Benzetme (Sinektir) Tekniği	13
1.7.5. Yuvarlak Masa Tekniği.....	14
1.7.6. Düşünme Şapkası Tekniği.....	14
1.9. İnternet Bağımlılığı.....	16
1.9.1. Tanımlar	16
1.9.2. İnternet	16
1.9.3. İnternetin Tarihsel Gelişimi.....	17
1.9.2. Dünyadaki Gelişimi	17
1.9.3. Türkiyede İnternet Gelişimi	18
1.9.4. Dünyada ve Türkiye’de İnternet Kullanımı ve Problemlı İnternet Kullanımı	18
1.9.5. Bağımlılık.....	20
1.9.6. İnternet Bağımlılığının Nedenleri	22
1.9.7. İnternette Bağımlılık Nesneleri.....	24
1.9.7.1. Online-oyunlar	24
1.7.9.2. Online-alışveriş	24
1.7.9.3. Online-sex (pornografi)	25
1.10. İnternet Bağımlılığında Problemlı İnternet Kullanımı Nedir?	26
1.11. İnternet Bağımlılığında Sosyal Ağlar.....	29
1.11.1. Facebook.....	29
1.11.2. Twitter	30
1.11.3. Instagram.....	31
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	32
GEREÇ VE YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Modeli	32
3.2.1. Evren.....	32
3.2.2 Örneklem	33
3.3. Verilerin Toplanması.....	33

3.4. Kişisel Bilgi Formu	33
3.5. Problem Çözme Envanteri (PÇÖ).....	33
3.6. İnternet Bağımlılık Ölçeği.....	35
4.BULGULAR.....	36
4.1. Araştırma Grubunun Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular	36
5. SONUÇ ve TARTIŞMA	83
5.1. SONUÇ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
6.1. KAYNAKLAR	93
EKLER	100
BİLİMSEL ANKET	100
İNTERNET BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ	101
PROBLEM ÇÖZME ENVANTERİ	102

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo:1 Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımları	36
Tablo:2 Katılımcıların Cinsiyetlere Göre Dağılımları	36
Tablo:3 Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları	37
Tablo:4 Katılımcıların Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları.....	37
Tablo:5 Katılımcıların Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları	37
Tablo:6 Katılımcıların Milli Sporcu Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları	38
Tablo:7 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Branşı İle Uğraştıklarına Göre Dağılımları.....	38
Tablo:8 Katılımcıların Judo Branşına Başlama Yaşlarına Göre Dağılımları	39
Tablo:9 Katılımcıların İnternete Ne İle Bağlandıklarına Göre Dağılımları	39
Tablo:10 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları.....	40
Tablo:11 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmediklerine Göre Dağılımları.....	40
Tablo:12 Katılımcıların Gelir Düzeylerinin Hissetme Durumlarına Göre Dağılımları.....	41
Tablo:13 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları.....	41
Tablo:14 Katılımcıların Problem Çözme Becerileri Düzeylerini Gösteren One-SampleKolmogorov-Smirnov Testi.....	42
Tablo:15 Katılımcıların İnternet Kullanım Düzeylerini Gösteren One-SampleKolmogorov-Smirnov Testi.....	42
Tablo:16 Katılımcıların Genel Olarak Problem Çözme Alt Boyutlarına ve Toplam Puanlarına Ait $\bar{X}$ ve Ss Değerleri İlişkin Sonuçları.	43
Tablo:17 Katılımcıların Yaş Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.	45

Tablo:18 Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	48
Tablo:19 Katılımcıların Eğitim Durumu Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	49
Tablo:20 Katılımcıların Baba Eğitim Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.....	52
Tablo:21 Katılımcıların Anne Eğitim Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.....	55
Tablo:22 Katılımcıların Milli Sporcu Olup Olmama Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	58
Tablo:23 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Branşı İle Uğraştıkları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.	60
Tablo:24 Katılımcıların Judo Sporuna Başlama Yaşı Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.....	62
Tablo:25 Katılımcıların İnternete Ne ile Bağlandıkları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.	65
Tablo:26 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmadıkları Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	67
Tablo:27 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmeme Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	69

Tablo:28 Katılımcıların Gelir Düzeylerini Hissetme Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.	71
Tablo:29 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmama Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	73
Tablo:30 Katılımcıların Genel Olarak İnternet Bağımlılık Düzeylerinin Toplam Puanına Ait $\bar{X}$ ve Ss Değerlerine İlişkin Sonuçlar	75
Tablo:31 Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları	76
Tablo:32 Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	76
Tablo:33 Katılımcıların Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	77
Tablo:34 Katılımcıların Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları	77
Tablo:35 Katılımcıların Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları	78
Tablo:36 Katılımcıların Milli Sporcu Olma Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları.....	78
Tablo:37 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Sporü İle Uğraştıkları Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları ...	79
Tablo:38 Katılımcıların Judo Sporuna Başlama Yaşı Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları	79
Tablo:39 Katılımcıların İnternete Bağlanma Şekli Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları	80
Tablo:40 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmama Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları	80

Tablo:41 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmeme Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları	81
Tablo:42 Katılımcıların Gelir Düzeylerini Hissetme Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları ...	81
Tablo:43 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmama Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları	82

GİRİŞ

İnsanların yaşamlarında bir takım beceri ve yetenekler hem iş hem aile hemde sosyal çevre le ilişkileri olumlu veya olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bu beceri ve yetenekler, sosyal beceri, saldırganlık, öfke, karar verme, problem çözüm ve internet kullanım düzeyleri diye isimlendirilir.

Problem çözmenin tanımını yapabilmek için önce problem kelimesinin tanımını yapmak gerekir. Sorun Kelimesinin eş anlamlısı anlamına gelen problem bakıldığı zaman kökeni Latince'dir, Fakat bakıldığı zaman Arapçada ise “mesele” kavramına olarakta karşılaşılmaktadır. Dilimizde ise problem kelimesinin anlamı “sor” kökünden üretilerek “sorun” anlamına karşılık gelmektedir. Sorun, sonuca başarılı bir şekilde ulaşılması çözümlenmesi, öğrenilmesi, gereken sıkıntı bir durum anlamına gelir. TDK (Türk Dil Kurumu)’nın hazırladığı Türkçe sözlüğünde ise sorun, “düşünüldüğü çözülmeye, konuşulup bir sonuca bağlamaya değeri ya da gerekliliği olan durum” olarak açıklanmıştır. (Kalaycı, 2001, Akt: Akpınar, 2010)

Problem çözmeye, istenilen hedefe ulaşmak için karşımıza çıkan zorlukluklarla mücadele etme sürecidir. Bahsedilen süreçte, şartları değerlendirmenin ve karşılaşılan zorlukları minimuma seviyeye indirilerek bir dengeye ulaştırma yolları aranır. Problem çözmeye; öğrenilmesi, sahip olunması ve sürekli olarak güncellenmesi gereken bir yetenektir. Her problemin olduğu gibi problemlerle karşılaştırıldığı anda nasıl tepki verilmesi gerekir, sorunlarla nasıl başedeceğimizin yollarını aramak ve çözüme kavuşturmak adına yaptığımız çalışmalara da problem çözmeye denir.

Problemin Belirlemesi: Sporcuların bir sorunla karşılaşması veya antrenör bir sorunu antrenmana taşımasıyla problemle karşılaşmış olunur. Fakat sorunların sporcular tarafından belirtilmesi önemli ve eğitilmesi bakımından daha kolaydır. Problemlerle

yüzleşme bakımından Antrenörün rolü daha fazla olmaktadır. Antrenörün problemi doğrudan sbelirtebileceği gibi, antrenmanda sporcuların problemi hissedebilmesi için uygun bir zemin oluşturabilir.

Problemın anlaşılması: Birylerin Kendileerine soracağımız birkaç soru bize problemin farkına varılmasında ve çözüm üretilmesinde katkısı olacaktır. Bu sorulara şu şekilde örnek verebiliriz.

- a) Problem nedir ne anlıyorum?
- b) Problemle hakkında bildiklerim nelerdir?
- c) Problemle hakkında bilmediklerim nelerdir?

Problem çözmeye kavramına bakıldığında zaman birden farklı kaynaklarda birbirinden farklı birçok anlamda karşımıza çıkmaktadır. Probelem çözenin her adımında çeşitli yetenek ve beceri gerektiğinden bulunduğu çevreye göre farklı anlamlar içermektedir. Problem en üst düzeydeki psilolojik süreçlerden birisidir. İnsanoğlunun gelişimi ve huzuru bu becerinin geliştirilmesiyle beraber mümkündür. İnsanoğlu çevresi ve sorunları ile kendi imkânları ve yetenekleri ile başarmak zorundadır (Fidan, 1985).

Başka bir anlamda ise problem çözmeye; amaca ulaşmak adına uygun adımı atma, amaç doğrultusunda karşılaşılan güçlüklerle karşı farklı hamleler oluşturma, her türlü duruma karşı hazırlıklı olmak istenmeyen durumlara karşı önlem alma ya da çözüm üretme süreci olarak tanımlanmaktadır (Evans, 1991, Aksu, 1988).

<http://dergi.kmu.edu.tr/userfiles/file/Aral%C4%B1k2015/9m.pdf>

Diğer bir başlığımız ise çağımızın bağımlılık ile kavramının zirvesine yerleşen interneti nternet nedir yaşatımıza etkisi nasıldır hayat tarzımızla yaşantımızla bu kadar içe içe olması günlük zamanımızın ne kadarını internette kullanıyoruz bunların hepsi aslında başlı başına bir çalışma gerektirmektedir. İnternet birçok bilgisayarın, tabletin, hatta ve hatta televizyonun, cep telefonunun birbirine bağlı ağlardan oluşan bir dolaşım sistemidir. İnternet artık sadece bi dolaşım siteminden ibarek değildir. İnternet günlük yaşamımızı öylesine dahil oldu ki artık olmazsa olmaz denilebilecek duruma geldi. Teknolojinin de gelişimi ile de interenet hayatımızın her alanında varlığını hissettirmeye başladı.

Örneğin bankalarda, hastanelerde, ulaşım sektöründe gıda ve yaşamsal faaliyetlerin temininde, kişisel bakım ihtiyaçlarında, giyim sektöründe, kısacası insanın ve ihtiyacın olduğu her yerde onun varlığını hissebilecek bir hale geldi. Buda dolasıyla sadece insanın ihtiyaçlarının temininden başka sosyal medya takibi, gazeteler ve dergi takibi, Birçok devlet krurumuna başvurular ve başvuru sonuçları, gibi yine birçok farklı alanda internetten faydalanıyor. Bu sebepten dolayıda internette harcanan zamanda dolasıyla değişiklik gösteriyor. Belirttiğimiz sebeplerden dolayı da artık internette harcanan zaman da farkında olmadan değişiklik gösteriyor ve uzun zaman sadece internette vakit harcayabiliyoruz.

İnternette harcanan zamanın gereğinden fazla olmasından dolayı tıpkı sigara, alkol, uyuşturucu gibi sonuçlarında ölümlü ve ya kalıtsal ruhsal bozukluklara yol açan bir hastalık haline gelen İnternet Bağımlılığı dır. İnternet artık insanoğlunun vazgeçilmez bir parçası haline gelmesinden dolayı internette dolasıyla da sosyal medya üzerinde harcadığı zamanın farkında olmamak ile beraber neredeyse internetsiz bir zaman geçiremeyecek duruma gelmesi bunun en büyük göstergesidir. Bu yüzden çok fazla interntte zaman

harcamak yerine gerektiği zaman ve gerektiği kadar zaman harcamak en doğrusu olacaktır. Yapılan araştırmalarda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

2011 ve 2012 yıllarının son on iki aylık dönemde internet kullanan insanların kişisel amaçla kamu kurumlarında internet kullanma oranı %45,1'dir. Ülkemiz genel anlada bakıldığı zaman tüm Avrupa ülkelerinin arasında son son sıralarda yer almakta olup toplam internet kullanım oranımız yapılan araştırmalar sonucunda %46 olarak belirtilmiştir. (www.sosyalmedyaport.com).

Judo: Nezaket yolu anlamına gelen judo, bir dövüş sanatı ve spor dalıdır. Japonlardan çıkmış olan judonun temelleri, Jigoro Kano tarafından 1882 yılında atılmıştır. Asıl çıkış noktası 16. yüzyıl olan judo, sadece bir savunma sporu değil aynı zamanda bir felsefe öğretilidir. Judo eğitimi yıllarca sürebilir. Çünkü iyi bir judocu olmak için, rakibin hareketlerini önceden sezmek ve ona göre karşılık vermek gerekmektedir.(www.Judo Nedir.com)

Esasında 1650'li yıllarda bir Çinli tarafından bulunmuş ve geliştirilmiş olsa da Japonlar tarafından benimsenmiş ve bir gelenek olarak yüzyıllardır sürdürülmüştür. Zaman içerisinde jujutsu öğretilerinden esinlenilerek daha da geliştirilen judo günümüzdeki halini almıştır.(www.Judo Nedir.com)

Judo, bir dövüş sporu değil bir dövüş sanatıdır. Zaten kelime anlamı olarak bakıldığında da judo, nezaket yolu demektir. Kaba güç gösterisi olarak değil bir sanat olarak algılanmasının altındaki en temel sebep öğretinin dayandığı temellerdir. Judonun sanat olarak adlandırılmasının en temel nedeni rakibe tekme ve yumruk atmanın yasak olmasıdır. Rakibin, sıkarak, boğularak veya domine edilerek yere serilmesi amaçlanır. Burada bahsedilen domine etmek işin felsefi öğretisi ile ilgili olan kısımdır. Fiziki güçten ziyade ruhsal bir güç devreye girer. Rakibe kendisinden daha güçsüz olduğu ve birazdan kendi kontrolünü karşısındakine teslim edileceği empoze edilmeye çalışılır. Çok üst seviye judo ilim alimlerinin tek bir bakışla karşılarındaki üzerinde hüküm kurabildikleri rivayeti vardır. (www.Judo Nedir.com)

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1. PROBLEM ÇÖZME

1.Tanımlar

1.1.1. Problem

Problem çözmenin tanımını yapabilmek için önce problem kelimesinin tanımını yapmak gerekir. Latince bir tanım olan Problem kelimesi, Arapçada karşımıza “mesele” olarak karşılık gelirken, Dilimizde de ise sorun kelimesine karşılık olarak “sor” kökünden türetilmiştir. Problem (sorun) kavramı, öğrenilmesi, çözümlenmesi, amaca ulaşılması anlamına gelen sıkıntılı bir süreci ifade eder.TDK (Türk Dil Kurumu) başkanlığının hazırladığı ve yayınladığı sözlükte sorun, “düşünülp çözülmeye, konuşulup bir sonuca ulaşmaya değeri olan durum” olarak açıklanmıştır. (Kalaycı, 2001 Akt: Akpınar, 2010).

Dünyada ki farklı dillerdeki sözlüklerde karşılığı bilimsel yolla bulunması gereken sorun, dikkat ve düşünce gerektiren güçlük, mesele, içinden çıkılması zor durum, can sıkıcı şey olarak tanımlanmaktadır (Sungur, 1997. Akt: Akpınar, 2010).

Bir tanıma göre ise; Problem, insan psikolojini karıştıran, ona karşı gelen ve zor durmda kalmasına sebep olan her şeydir. Bir kişinin istenilen hedefe ulaşmak amacıyla topladığı mevcut güçlerinin karşısına çıkan engel bir problemdir. Problem, canlıların bir hedefe ulaşmada engellenme ile karşılaştığı bir çatışma durumu olarak ifade edilmektedir(Güçlü, 2003 Akt: Temel,2015).

Dünyada ki toplumların yapısı ve teknolojik gelişmeler ve bireylerin hayatını ilgilendiren siyasi, sosyal, ekonomik krizler gibi yaşanan toplumsal olaylar sonucunda birey, gittikçe artan problemlili durumlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bundan dolayı da bireyin yaşamını idam etirebilmesi açısından problem çözme kavramı psikolojide uzun yıllardır popüler olan önemli bir konudur. Problem çözme konusundaki çalışmalarda, laboratuvar ortamında yaratılan durumlar, sınıfta öğrencilere verilen problemler ile günlük yaşam problemlerini içeren değişik problem türlerinin ele alındığı görülmektedir. Problem çözme, alan yazında danışma psikolojisi, pozitif psikoloji ve bireyin yaşamında fark yaratan önemli amaçlarla ilgili geniş bir alanda incelenmektedir. Problem çözmeyi özellikle bireyin güçlendirilmesi ve normal bireylere yaşamlarını daha iyi yönetme konusunda yardım çerçevesinde ele almaktadır (Lopez ve diğerleri, 2004, Akt: Bilgin 2010).

Aslında günlük yaşam problemlerinden Problem çözme, en kritik travmatik yaşam olayları da dahil olmak üzere her alanda baş etme de etkili bir güçtür. O'Neil da Lopez ve Janowski göre problem çözmek geniş bir anlamda kavramlaştırmak ve bireylerin yaşamında değişiklik yaratmak konusunda önemli derecede etkili olduğunu savunur (Heppner ve diğerleri, 2004, Akt: Bilgin, 2010).

1.1.2. Problem çözme

Kavram olarak problem çözme, bir amaca ulaşmak adına karşılaşılan güçlüklerle karşı galip gelme sürecidir. Bahsi edilen bu süreçte, şartlara uymanın gerekliliği veya engelleri aşarak gerginlikten kurtularak insanı iç dengeye kavuşturmanın yolları araştırılır. Öğrenilmesi, baş edilmesi ve sürekli geliştirilmesi gereken bir yetenektir. Süre, gayret, güç ve pratik isteyen bir yetenektir. Birden fazla yönlü olması bakımından yaratıcı zeka ile aynı anda zekâyı, duyguları, iradeyi ve eylemi kendinde birleştirir (Şahin, 2015, Akt: Göçer, 2018).

Problem çözmeyi Morgan (1981), şu ifadelerle açıklamıştır. Morgan (1981)e göre karşılaşılan engeli aşmanın en iyi yolunu bulmak olarak belirtmekte ve bireyin problemi hissetmesinden onu çözüme kavuşturuncaya kadar geçirdiği bir süreç olduğunu savunmaktadır. Kişisel problem çözme, içsel ya da dışsal isteklere uyum sağlamak ve amaca yönelik bir dizi bilişsel, duyuşsal ve davranışsal işlemler Gerçek yaşamda bireyin verdiği mücadele olarak tanımlanmaktadır (Karabulut ve diğerleri, 2009, Akt: Göçer, 2018).

Problemle karşılaşıldığında daha önceki öğrenmelerin yeniden düzenlenerek, yeni karşılaşılan duruma çözüm getirilmesi sürecidir (Demirel, s.78). Yeni olay ya da durumlar karşısında var olan ilişkileri ortaya çıkarma, yeni ilişkiler kurma ve güdülen amaca göre belli bir sonuç elde etme işidir. Bir amaca erişmekte karşılaşılan güçlükleri yenme sürecidir (Bingham, 1998, Akt: Bilgin, 2010).

Problem çözme kavramına bakıldığında zaman birden farklı kaynaklarda birbirinden farklı birçok anlamda karşımıza çıkmaktadır. Problem çözmenin her adımında çeşitli yetenek ve beceri gerektiğinden bulunduğu çevreye göre farklı anlamlar içermektedir. Problem en üst düzeydeki psikolojik süreçlerden birisidir. İnsanoğlunun gelişimi ve huzuru bu becerinin geliştirilmesiyle beraber mümkündür. İnsanoğlu çevresi ve sorunları ile kendi imkânları ve yetenekleri ile başarmak zorundadır (Fidan, 1985).

1.1.3. Problem Çözme Becerileri

1981 yılında Morganın yaptığı araştırmada problem çözme nin tanımını, karşılaşılan problemi en iyi şekilde aşmak olarak tanımlamaktadır. Kişinin problemi çözme yeteneği problemleri durumlardan kurtulma, kendini değerlendirmesine ve probleme yoğunlaşmasına bağlıdır. İnsanlar problemi çözerken eski tecrübelerini kullandığı sırada yeni öğrenmelerde hayatında yer açmış olur. Bireylerin yaşamı boyunca karşılaştığı veya

karşılaşacağı sorunlarla baş etme sürecinde her defasında problemleri çözme konusundaki başarısının altında daha önceki problem çözme becerisindeki tecrübesi yatmaktadır

2003 yılında Açıkgözün yaptığı araştırmanın sonucunda problem çözme becerisini 8 ana başlıkta toplamış ve bu ana başlıkları şu şekilde açıklamıştır,

- Keşif yetenekleri
- Hayal yetenekleri
- İnceleme ve düzenleme yetenekleri
- Sayısal yetenekler
- Pratik beceriler
- İletişim becerileri
- Sosyal nitelikler

Problem çözme, istenilen birşeye kavuşmak için karşılaşılan zorluklarla baş etme sürecine denir. Bu zaman zarfında şartları istenilen düzeye getirmenin veya engelleri en aza indirerek huzur ve mutluluğa ulaşmanın vereceği hazzın yöntemleri ve yolları aranır. Problem çözme öğrenilmeli, istenilene ulaşılabilmesi ve kendini sürekli güncelleştirilmesi gereken özel bir yetenektir. Zaman, süreç gayret ve pratik yapılması gereken bir eylemdir. (Şahin, 2015 Göçer,2018).

1982 yılında Enç'in yaptığı çalışmaya göre, insanların problem çözümünü etkileyen faktörler şöyledir;

1. Olgunlaşma Gelişime düzeyi.
2. Bireyin öne çıkmasında Yetenek düzeyindeki ayrıcalıklar.
3. Güdülenme.

4. Sosyo-kültürel çevrenin bireyin yetiştirilmesindeki etkisi.
5. Eğitim ve öğretim. (Sözen ve diğerleri, 2012 Akt: Göçer, 2018)

1.2. Problem Çözmeyi Etki Eden Faktörler

Problem çömenin veya çözebilmenin birden fazla yolu ve yöntemi vardır. İnsanoğlunun karşılaştığı problemleri çözmede Yaş, yetenek, sağlık, problem karşısında tutum, eğitim gibi birçok kavramın etksi olmaktadır (Ulupınar, 1997, Akt: Akpınar, 2010).

Bireyin problem çözmedeki başarısı problemin ne olduğundan ve özelliğinden çok kişisel etkenlere bağlıdır. Zekâ bu etkenlerden biridir. Bireyin ne kadar zeki olduğu problem çözme karşısında verdiği çözüme ve başarısına bağlıdır (Morgan, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

İnsanların problem çözmenin üzerindeki başarısı kişisel faktörlere bağlıdır. Bu faktörleri şu şekilde sıralayabiliriz (Morgan, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

- Yaş
- Zekâ
- Özgüven
- Geçmiş yaşantılar ve deneyimler
- Duygu ve düşüncelerin etkisi
- Anne ve babanın tutumudur
- Bireysel Farklılıklar
- Bilgi ve Deneyim
- Yaratıcılık
- Sorumluluk Duygusu
- Sosyal Öğrenme-Model Alma
- Problem Çözme Becerisinin Geliştirilmesi

1.4. Problem Çözme Modelleri

- Guilford'un yakınsak ve ıraksak düşünme modeli
- Guilford ıraksamalı düşünmesi için gerekli sekiz temel yetenek belirlemiştir.
- Hermann'ın Yaratıcı Problem Çözme Modeli
- Thorndike'in Deneme-Yanılma Yoluyla Problem Çözme Modeli
- Bandura'nın Kendine Yeterlilik Modeli
- Bilgi İşlem Modeli
- John Dewey'in Yaratıcı Düşünce Modeli
- Alex Osborn'un Problem Çözme Modeli

Problem çözme modelleri yukarıda bahsedildiği gibi 8 ana başlık altında sıralanabilir (Yolcu, 1995, Akt: Akpınar, 2010).

1.5. Problem Çözmenin Önemi

Gayret etmek, sahiplenmek, kontrol hissi zihin sağlığı açısından oldukça önemli faktörlerdir. Psikolojik sağlık açısından önemli olan faktörlerler arasında Mücadele, bağlılık ve kontrol algısı. Kavramlarını belirtilebilir. Karşılaşılan sorunlarla baş edebilmek, psikolojik sağlık açısından olumlu anlamda etkilerinin olduğu belirlenmiştir (D'Zurilla ve 1988, Akt: Akpınar, 2010).

Problem çözme, karşılaşılan ve istenmeyen durumlarla mücadele edebilmek için en etkili yöntemlerin belirlenmesi ve yine bunların içinden bizim için en işe yarar olanı belirlenip kullanılmasıdır (D'Zurilla ve diğerleri, 1988, Akt: Akpınar, 2010).

Danışma ve Klinik Psikoloji problem çözme kavramı, günlük yaşantımızda rastlanan sorunlarla alakalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir diğer tanım ise, sosyal, bireyler arası, bireyler arası bilişsel ve uygulamalı problem çözme diye 4 farklı kavram şeklinde adlandırılabilir (D'Zurilla ve diğerleri, 1988, Akt: Akpınar, 2010).

Geniş bir yaşam çevresi olan ve çeşitli kaygı verici durumlarla karşılaşan bireyin, karşılaştığı sorunlarla etkili bir şekilde baş edebilme becerisini geliştirebilen, bilinçli şekilde gayret ve amaç gerektiren bir zaman dilimidir (D’Zurilla ve diğerleri, 1988, Akt: Akpınar, 2010).

Problem çözme sonuç olarak kişisel gelişim bakımından oldukça önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanların hiç yoktan kendi günlük problemleri ile baş etmeleri sağlıklı birey olmalarını sağlayacaktır. Yöneticilerde ise daha gelişmiş bir problem çözme becerisine ihtiyaç vardır. Çünkü bir kurumun başarısı yöneticilerin başarısı demektir (Germi, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

1.6. Spor ve Problem Çözme

İnsanların zihinsel bedensel ve motorik özelliklerinin insanların performanslarına yansıttığı bireysel ve toplumsal tepkimelerin olduğu bir süreçtir. Milenium çağı denilen 2000li yılları başından itibaren gelişen ve yaygınlaşan teknolojik gelişmeler sayesinde Beden Eğitimi ve Spor faaliyetlerinin hem gelişmesine hemde insanoğlu üzerindeki etkilerine katkısı olduğu kesinleşen sporun ne kadar önemli olduğu anlaşılmıştır. Sadece bedensel bir faaliyet olmayan spor zihinsel anlamda da insanlara bir rahatlık ve mutluluk sağlamaktadır. Ayrıca insanoğlunun spor yaparken ki dönemlerde çevresindeki insanlarla da etkileşime girerek sosyalleşme anlamında kendisine büyük katkıları sağladığı yapılan araştırmalarla da kanıtlanmıştır. Spor yapan bireylerin problemlerle karşılaştığı dönemlerde spor yaptığı süreçteki kazanımları ile problem çözmede tecrübe kazanarak spor dışı yaşantısında ve günlük hayatında karşılaştığı sorunlarla daha kolay, daha hızlı baş edebildiği görülmektedir.

1.7. Problem Çözmede Kullanılan Yöntem Ve Teknikler

İnsanların karşılaştıkları problemleri çözmek için sistemli bir yönteme gerek duyulmaktadır. Bu yöntemlerin ortak özelliği ise aşağıda bahsedilen yöntem ve yollarla başarılı bir şekilde problem çözmek adına atılan adımlardan geçmektedir.

- Bireyin problemlere karşı bakış açısına göre ortak nokta da buluşmak
- Bireyin problemlerinin sebebini bulmak bu yönde adım atmak ve nerelerde değişiklik yapılarak problem ortadan kalkar bunu araştırmak.
- Sistemli ve amaçlara uygun hızlı ölçülü ve kararlı amcalar belirlemek
- Belirlenen amaçlara ulaşıp ulaşılmadığının geri dönütler yardımı ile sonuçlandırılması (Güler, 2006, Akt: Akpınar, 2010).
- Problem Çözme kullanılan yöntem ve teknikleri şu şekilde sıralayabiliriz.

1.7.1 Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası eski bir grup tekniğidir. Son yıllarda kişi sayısı ve süre bakımından bireysel teknikler kadar etkili olup olmadığı konusunda şüpheler duyulmaktadır. Bir konu veya problem ilgili önsezilerle, ürettiği fikirlerle çıkagelen yaklaşım yarım düzüne insanı kapsar. Bir teknik olarak önemi, uygulanan temel kurallarında gizlidir. Araştırmaların bu yöntemde dikkat çektiği ortak nokta ise, ortak hareket etme ve diğer insanların varlığı yaratıcılığı engelleyebilmektedir (Alder, 2004, Akt: Akpınar, 2010).

Beyin fırtınasının altı başlıkları şu şekildedir.

Bunlar:

- Belirtilmesi ve tartışılması,
- Yeniden tartışılması,
- Kaç şekilde problemin çözülebileceğinin sorulması,
- Alıştırma,

- Beyin fırtınası,
- Bireylerin kolay kolay aklına gelmeyecek düşünce (Rawlinson, 1995, Akt:

Akpınar, 2010).

1.7.2. Po Tekniği

Yaratıcı düşünme, geniş bir yapılm yelpazesi olan, ne kadar uçuk ya da aptalca olursa olsun bütün düşüncelerin ortaya dökülmesini amaçlayan bir yöntemdir. Ancak analitik yaklaşımların etkisi altında yetişmiş bireyler için kolay değildir (Güler, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

Bu gibi durumlarda, erken yargıda bulunmayı engellemek için kullanılan bir yöntemdir (Rawlinson, 1995, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.3. Delfi Tekniği

Bu teknik 1950'lerin başında ABD'de bir şirket tarafından geliştirilmiştir. Tekniğin amacı herhangi bir isim ya da logo kullanmadan elektronik posta yardımı ile alanında uzman kişilere ulaşmak ve bunların görüş ve önerilerinden yararlanmak Probleme çözüm bulununcaya kadar anket tekrarlanır. Eskiden beri geliştirilen bu teknik tahminler, politika analizleri, planlama gibi alanlarda uygulanmaya başlanmıştır (Güler, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.4. Benzetme (Sinektir) Tekniği

1950'li yılların sonunda W.J.J. Gordon ve George Prince'in yaptığı araştırmalar ile ortaya çıkan ve geliştirilen be tekniğin amacı bir düşünce yaratma ve yaratılan düşünce ile problem çözme tekniğidir (Rawlinson, 1995, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.5. Yuvarlak Masa Tekniği

Tekniğin amacı tamamen sessiz bir ortam da çalışmalar yaparak ortamda fikir üretilmesi planlanmaktadır. Soru yada problemin veya bireylerin hayatına engel olan herşeyin belirlendikten sonra 6 veya 8 kişi olacak şekilde grupları yuvarlak bir masada toplanıp fikirlerini belirterek problemlerin zmiin yöntem araştırılmasıdır (Güler, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.6. Düşünme şapkası Tekniği

Aşağıdaki sorulara çözüm getiren Tekniğe Düşünme şapkaları tekniği denir. Bu teknikin içeriği aslında, öğrenilmesi çok kolay olan, fakat aynı zanda gösterdiği etki itibariyle çok zor tekniktir (Oguzkan, 1989, Akt: Akpınar, 2010).

- Nasıl zaman bulunur?
- Nasıl teşvik edersiniz?
- Olumsuz düşünmekten nasıl alıkoyarsınız?
- Daşnce ve fikirlerin iyi yönlerini görmelerini nasıl sağlarsınız?
- Güzel düşünce, fikir ve önerilerinizi önemli bir toplantıda nasıl ifade edebilirsiniz?

(Oguzkan, 1989, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.7. 5N ve 1K Tekniği

Olay hakkında bilgi edinme tekniğidir. Genellikle haberlerde kullanılan kullanılan “Ne, Nerede, Ne zaman, Niçin, Nasıl, Kim” sorularının cevabını oluşturulur. Bu sorular sistemli bir şelikde sorulursa sorulan soruların cevabının bilgilerini sağlamaktadır (Güler, 2006, Akt: Akpınar, 2010).

1.7.8. Problemin Resmini Çizme Tekniği

Tekniğin amacı problemin hakkında daha net bilgilere ulaşmak, problemin gerçekten problemin tanımını uyup uymadığını onaylamaktır. Problemlere uğraşılıp uğraşılmadığının belirlenmesi adına, bu teknik etkili bir yoldur. Bu teknik kullanılırken göden kaçan noktaların farkına varılıp farklı varyasyonlar üretilebilmektedir (Güler, 2006 Akt: Akpınar, 2010).

1.7.9. Simülasyon Tekniği

Bu tekniğin amacı ise gerçekte var olan problemlerin bir benzerini üreterek bu teknikte çözüme giden yolda problemin çözüm yolları hakkında detaylı bilgi edinerek daha kesin ve gerçekçi çözümler üretmektir.

- Amaçlar belirlenir ve üretilen çözümün nelere katkı sağlaması gerektiği düşünülür,
- Problemlerin Çözümünün olduğunu göstermeye yarayacak bir kriterler geliştirilmektedir.,

- Üretilen Çözüm yollarından en başarılı olan fikir seçilir (Varoğlu, 1993 Akt: Akpınar, 2010).

1.8. Matriks Tekniği

Matriks Tekniği çalışmamızda yardımcı olmak bakımından, değişkenler başlıklar altında, maddeler halinde düzenlenerek not alınabilir. Bir şema şeklinde düzenlenen bu listeler, ana başlıklar altında yan yana sıralandığında, şemanın baştan geri sarılmasıyla, yeni kombinasyonların da ortaya çıktığı görülmektedir. Başka yöntem de ise, değişkenlerin ana başlıklara göre farklı farklı renklerdeki kartlara yazılarak karıştırılmasıdır. Bu sayede,

her renkten bir kart seçilerek yeni kombinasyonlar meydana getirilmelidir (Rawlinson, 1995, Akt: Akpınar, 2010).

1.9. İnternet Bağımlılığı

1.9.1. Tanımlar

1.9.2. İnternet

İnternet, bireyin ulaşmak istediği tüm verilere ulaşmasına imkân tanıyan ve sanal ortamdaki diğer kullanıcılarla anında iletişim imkânı tanıyan bir haberleşme ve bilgi paylaşım aracıdır. Esen ve Siyez (2011)'e göre e-posta yoluyla dünyanın bir ucundaki insanlar ile iletişim kurmak, video tabanlı görüşmeler ve toplantılar yapmak, dünyadaki tüm kütüphanelerden ve bilgi erişim imkânlarından yararlanmak, dünyada yaşanan tüm güncel olayları dakikası dakikasına takip edebilmek, müzik dinleyebilmek veya film seyredebilmek, oyun oynayabilmek, kolay ve sonsuz bir şekilde alışveriş yapabilmek, internet kullanılan her yerde bankacılık işlemlerini yapabilmek internetin bireylerin yaşamlarını kolaylaştıran imkanlarından sadece bazılarıdır (Esen ve diğerleri, 2011, Akt: Korkmaz, 2017).

J.C.R. Licklider (1962)'in Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) tartışmak amacıyla ortaya attığı “Galaktik Ağ” kavramıyla ilişkilendirilmesine. İnternetin kendine özgü bir şekilde tanımını yapmasıdır. Licklider, ortaya attığı bu kavramda, küresel bir ağa bağlı bir şekilde tercih eden tüm bireylerin istedikleri herhangi bir yerden tüm dosyalara ve bilgilere erişilmesinden bahsetmişti (<http://www.armaweb.com.tr/>). Odabaşı, Çoklar ve Kabakçı (2007)'ya göre internet, Interconnected Networks'un kısaltması olarak kullanılır (Akt: Korkmaz, 2017).

Erturgut (2008)'a göre ise internet, yeni üretilen tüm bilgileri insanların saklaması, bilgileri paylaşması ve üretilen bilgilere rahat bir şekilde ulaşma isteklerinden dolayı ortaya çıkan teknolojidir. İnternet, dünyadaki tüm bilgisayar sistemlerinin tamamına yakınına TCP/IP protokolü ile birbirine bağlayan ve gün geçtikçe büyüme hızı devam eden bir iletişim ve haberleşme ağıdır. TCP/IP, bilgisayarlar ile diğer bilgi portalları arasında çalışma protokolleri kuran, bir bilgisayardan diğer bilgisayara bilgi alışverişinde bulunma imkânı tanıyan birçok bilgiye ulaşım için uygulanan protokole verilen genel bir isimdir (<http://www.cc.boun.edu.tr/>, Akt: Korkmaz, 2017).

İhtiyaçlar göz önüne alındığında Erturgut (2008)'a göre internet, kendi yazısız kurallarının olduğu, 1997 sonu itibariyle sayısı milyonları aşan insan topluluğunun birbirleriyle iletişim kurduğu, bilgi alışverişinde bulunabildiği ve bu bilgilere tek bir tuş kadar yakın olduğu eşsiz bir kütüphane ve hızlı bir şekilde alışveriş yapıp, bankacılık hizmetlerinin kolayca yapıldığı büyük bir platform olarak tanımlanabilir (Akt: Korkmaz, 2017).

1.9.3. İnternetin Tarihsel Gelişimi

1.9.2. Dünyadaki Gelişimi

Günümüzün olmazsa olmazı haline gelen ve birçok alanda hayatımızı kolaylaştıran internetin tarihsel gelişimi ABD(Amerika Birleşik Devletleri)ile Sovyet Rusya arasındaki rekabetin sonucu eseri doğmuştur. Bu rekabetin eseri aslında internet. Sovyet Rusyanın 1957 yılında uzaya gönderdiği ilk dünya uydusu bu rekabetin fitilini ateşlemiştir. ABD ise buna cevap olarak 1962 yılında ABD ye yapılacak her türlü saldırı esnasında bile çalışmaya devam edecek bir askeri ağ tasarlamıştır. İlk dönemde sadece askeri alanda ve savunma sanayi için kullanılan internet günümüze kadar gelerek artık hayatımızın hemen hemen her alanında mevcuttur.

1.9.3. Türkiye'de İnternet Gelişimi

Tüm Dünyayı saran İnternet çılgınlığının ülkemizde ilk olarak 1990'lı yılların başında Nisan 1993 yılında ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi) nün sayesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizin ilk ve tek bağlantısı olan ve yine dünyaya açılan tek kapısı olan bu ağın o zaman ki hızı sadece 64 bit/sn dir. ODTÜ den sonra akademik alan da çok hızlı bir şekilde yaygınlaşmaya başlayan internet sırasıyla Ege Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Tekni Üniversitesi, gibi üniversitelerimizde de internet nbağlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır. Hızla yayılan internet ağı 1997 yılında Ulaknet,1999 yılında Turnet,2000 li yıllarında başında ise TTNET olarak hizmet vermiş günümüzde de TÜRK TELEKOM alt yapısı il yine TTNET adına hizmet vermeye devam etmekte olup ülkemizde artık hemen hemen her evde iş yerinde ğieitimde ulaşımında kısacası insanoğlunun olduğu her yerde internet kullanımı artık kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye 2011 ve 2012 yıllarının son iki aylık döneminde internet kullanımı insanların kişisel amaçla ve kamu kurumlarında kullandıkları oran %45,1 olarak karşımıza çıkmakta olup, Ülkemiz internet kullanımı bakımından Avrupa ülkeleri arasında arasında ise %46'lık bir oranla son sıralrda yer almaktadır (Peker, 2013, Akt: Şehidoğlu, 2014).

1.9.4. Dünyada ve Türkiye'de İnternet Kullanımı ve Problemler İnternet Kullanımı

Çağımızın gerçeği internet sadece bilgi edinme, alışveriş, iletişim, haberleşmek amaçlarının dışında da kullanıldığı için her ne kadar olumlu etkileri olsa da hayatımızda olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Örneğin saatlerce sanal alemde vakit harcandığı için zaman kavramı ile ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sebeben dolayı da her ne kadar kendimize bu iafede etmekte zorluk çeksek te bir takım sağlık sorunları ile karşılaşlıyoruz.

Sürekli sosyala medye da veya çeşitli oyun, internet sitelerinde zaman kaybı yaşandığı için ve sürekli hareketsiz kalındığından dolayı obezite, duruş bozukluğu, konuşma bozukluğu, iletişimsizlik, a sosyallik gibi sağlık sorunları ile karşı karşıya kalınmaktadır.

İnsanların sürekli cep telefonu, tablet, laptop v. b gibi cihazlarla internete bağlı kaldığından dolayı çevresinde yaşanan olaylar ve yaşamlar hakkında bilgi sahibi olamamaktadır. Örneğin herhangi bir olaya konu olan komşusu, arkadaşı hatta aile bireyleri hakkında bilgiyi saatlerce aman kaybı yaşadığı internetten öğrenmek zorunda kalıyor. Buda hem bireyin kendisiyle hemde çevresiyle olan iletişimini kopararak a sosyal olmasına ve çeşitli sağlık problemleri yaşamasına zemin hazırlıyor.

Artık ayrıca internette harcananan zaman ve internet kullanım düzeyinden kaynaklanan çeşitli problemlerden dolayı bir hastalığında dünya litaritüründe kabul görmesine sebep oldu. Bu hastalığın tam olarak ismi internet bağımlılığı olarak litaritürde yerini aldı.

İnternet bağımlılığı hastalığı tıpkı diğer bağımlılı yapan hastıklar gibi(alkol, sifara, uyuşturucu, kumar v.b)insanoğlunun hayatında olumsuz etkileri olmaya başlamıştır. Diğer bağımlılıklar gibi internet bağımlılığı hastalığının tedavisi süreci üzerinde iddi çalışmalar yapılmakta ve bu hastalığın önüne geçmek adına çeşitli rehabilite çalışmalarına hız verilmiştir.

Tüm dünya da olduğu gibi ülkemizde de bu hastalık ve sebepleri, tdavi yöntemleri kullanıcı analizi yaş gurubu, kullanım düzeyi hakkında çeşitli çalışmalar ve araştırmalar yapılmaktadır. Bu çalışmlardan sadece bir tanesi 2009 yılında yapılan araştırmanın verilerine göre hiçte sanıldığı gibi sadece internette zaman kaybı gibi gözüküyor. Yapılan bu çalışmya göre kullanıcıların çoğunluğunu 16-24 yaş arası genç nüfus olarak kabul edilen grup oluşturmaktadır. Buda gelecek ile ilgili ülkemizin geleceği hakkında ciddi

sinyaller vermektedir. Sadece tehlike bunla da yeterli olmayıp 13-19 yaş grubu çocukluktan gençliğe geçiş dönemi olarak kabul edilen bu bireylerin genellikle internete harcadığı sürenin tamamına yakını çeşitli oyun siteleri, müzik ve film siteri oluşturmaktadır.

Maalesef ki yukarıda belirtilen 2 yaş aralığında da gelecek ile ilgili karar verme ve problem çözme ile karşılaşılacak sorunlara karşı tamamen çaresiz kalacağının farkında olmadıkları çok açıktır. Karşılaşılan problemlere karşı tecrübesiz olmaları bu problemleri çözme aşamasında başarısız olarak sonuçlandığında konuyla ilgili tecrübeleri olduğundan başarısızlıkla sonuçlandığında ruhsal ve fiziksel çöküntüye davetiye çıkardığının farkında değildirler.

1.9.5. Bağımlılık

Bağımlılık bilinen tanımıyla herhangi bir maddenin tedavi amaçlı olmaksızın, bedensel bir gereksinimi karşılamadan, önlenemeyen istekle birlikte giderek artan miktarda kullanılmasıdır (Şahin, 2007, Akt: Büyükfiliz, 2016). Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) tarafından yayınlanan ve “DSM IV” kısaltmasıyla isimlendirilen “Ruhsal Bozuklukların Tanımsal ve Sayısal El Kitabı”na göre bağımlılığın çeşitli ölçütleri vardır. Buna göre aşağıda yer alanlardan sadece 3’ünün bulunması bağımlılık tanısı koymak için yeterlidir.

1. Tolerans gelişmesi (kullanılan madde miktarının aynı etkiyi sağlamak amacıyla giderek artırılması)
2. Madde kesildiğinde ya da azaltıldığında fiziksel veya ruhsal yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması
3. Madde kullanımını denetlemek ya da bırakmak için yapılan ama boşa çıkan sürekli çabalar
4. Maddeyi sağlamak, kullanmak ya da bırakmak için büyük zaman harcama

5. Madde kullanımı nedeni ile sosyal, mesleki ve kişisel etkinliklerin azalması ya da tamamen bırakılması

6. Maddenin tasarlandığından daha uzun ve yüksek miktarlarda alınması

7. Fiziksel ya da ruhsal sorunların ortaya çıkmasına ya da artmasına rağmen madde kullanımının sürdürülmesi (APA, 2001, Akt: Büyükfiliz, 2016). DSM IV’te yer alan bu tanımla bağımlılığın, madde bağımlılığı kapsamında değerlendirildiği söylenebilir. Bireyler sadece bir maddeye değil, aynı zamanda problemli bir davranışa karşı da bağımlı hale gelebilirler. Son zamanlarda madde bağımlılığından farklı olarak kumar, seks, televizyon izleme, para harcama, yemek yeme, egzersiz, bilgisayar oyunları oynama, alışveriş yapma gibi çeşitli davranışların da bağımlılık yaratabileceği düşünülmektedir. Klinik uygulamalarda temel olarak bağımlılık tanımı açısından davranışsal bağımlılık ve fiziksel bağımlılık kavramları kullanılmaktadır. Fiziksel bağımlılık madde yoksunluğu ve toleransın varlığını tanımlarken, davranışsal bağımlılık madde arayışına yönelik aktiviteler ve bununla bağlantılı patolojik kullanım özelliklerinin varlığına ilişkin bulguları tanımlamaktadır (Arısoy, 2009, Akt: Büyükfiliz, 2016).

Daha çok alışkanlık gibi gözüken davranışsal bağımlılıklar halen DSM-IV de dürtü kontrol bozuklukları olarak değerlendirilmektedir (Öztürk ve diğerleri, 2007, Akt: Büyükfiliz, 2016). Ancak Griffiths (1996), davranışsal bağımlılıkların tanımını genişleterek, madde bağımlılıklarında olduğu gibi bağımlılığın zihinsel meşguliyet, duygudurum değişkenliği, tolerans, yoksunluk, kişilerarası çatışma ve tekrarlama ana bileşenlerinin, davranışsal bağımlılıklarda gözüktüğünü ve bu altı ölçüte uyan davranışın “bağımlılık” olarak tanımlanabileceğini belirtmiştir. İnternet bağımlılığının da davranışsal bağımlılıkların alt kategorisinde yer alan teknolojik bağımlılıkların içinde yer aldığı ve

bağımlılığın ölçütlerini karşıladığı düşünülmektedir (Griffiths, 1999, Akt: Büyükfiliz, 2016).

1.9.6. İnternet Bağımlılığının Nedenleri

Günümüzün gerçeği sanal alemin tarihi çok geçmişe dayanmasa da sebep olduğu hastalıkların, sounların dünya tarihinde ve literatüründe artık yer edinmeye başlamıştır.

İnsanoğlunun sanal alemin zaman kavramının ve gündelik yaşam belirtilerine bakılmaksızın aşırı bir şekilde kullanması ve sanki internet ve sosyla medyanın eksikliğini bir ömür boyu hissedecek gibi davranması bu hastalığın bunun en büyük belirtileri arasında gösterilmektedir.İnternette harcanan aşırı zaman dan dolayı insanlar artık temel ihtiyaçlarını bile yerinden kalkmadan burdan karşılamaktadır.Örneğin yemek hazırlamak yerine internet üzerinden sipariş etmek gib,alışverişi dışarda gezerek yapmak yerine yine internetteki alış veriş sitelerinden yapması gibi,Eğitim hayatını okula gitmeden uzaktan eğitim imkanlarından yararlanarak yine bilgisayar,telefon,tablet gibi internette erişimi olan aygıtlardan yapması gibi tamamen hareket etmeden bir yaşam sürdürüldüğünün belirtisidir.

Bireyler sosyal çevre ile etkileşimin sadece interntten veya sosyal medya üzerinden yapılması, konuşmak yerine yazışmak kavramının hayatımızda yer etmesine sebep olmuştur. Sosyal medya ve sanal alemin kısacası internetin bireylerin kendi hayatlarını yaşamalarına ve hareket etmelerine müsaade etmek yerine tam aksine cep telefonu, tablet, laptop, Wifi bağlantısı olan Tv gibi internte bağlanan aygıtlarla zaman harcamaya yönelik teşvik etmesi ve akıllıca hamlelerle insanları bu cihazlara dolasıylada internette haddinden fazla zaman harcamasına sebep oluyor. Bu sitelere üyelik için istenen ücretler, alışveriş konusunda belli bir sınır olmaksızın harcamaların yapılması, ihtiyaca göre değil de gösterişe yönelik alış veriş yapılması, belli bir zaman kavramı olmaksızın saatlerce zaman

harcamak, doyumsuzluk gibi bağımlılık hastalığına doğru yola çıkmak için gerekli ilk adımları atmış olunmasıdır.

Bağımlılığın 2.evresi ise a sosyallik, ailesel travmalar, ekonomik sıkıntı, ruhsal ve fiziksel bozukluk, güvensizlik, obezite, gibi sayıları daha da artabilen kavramlardan oluşmaktadır. İnternet aslında istediği bir insan portföyü nü oluşturmayı başarmış durumdadır. Çeşitli bilgisayar oyunları, dizi ve filmler, rol modeller gibi izlediği şeylerden etkilenecek bunlar gibi olma isteği gütmeye bu yönde alış veriş yapma, konuşma, hareket taklidi, özentilerle insanoğlunu tamamen abluka altına almış durumda.

Kısacası internet bağımlılığını sıralayacak olursak

- Kendini ifade etme isteği
- Başkaları tarafından farkedilme, takdir edilme isteği
- Doyumsuzluk
- Alışveriş çılgınlığı
- Sosyal medya da vakit geçirme isteği
- Yeni arkadaşlıklar edinme isteği
- Rol modeller gibi olma isteği
- Asosyallik
- Çevresel faktörler
- Ailesel etkenler
- Arkadaş çevresi ve etkisi
- İletişim eksikliği ve bozukluğu
- Fenomen olma isteği
- Psikolojik etmenler

Belirtilen bu kavramların dışında ekliyebileceğimiz ve genişleteceğimiz kavramlarla internet bağımlılığının nedenlerini sıralayabiliriz.

1.9.7. İnternette Bağımlılık Nesneleri

1.9.7.1. Online-oyunlar

Sanal ortamda iki kişiyi eşleşerek oynadığı online oyunlar, bağımlılığa sebep olacak birçok risk faktörünü içerir. Örneğin online oyunlar herkese açıktır ve isteyen herkes kolaylıkla siteye üye olup oyuna dahil olabilir. Yine bu oyunlardan herhangi bir ücret talep edilmez ve alınan puanlarla oyuncular üst sıralarda konumlanır. Bireyin kullanıcı adını bütün dünya görür. Yaşanan tatminin yanı sıra başarısızlığı ise birey kendi üzerine almaz ve başarısızlık kullanıcı adına atfedilir (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

Online oyun oynamak bireylere başarı duygusunu tattırdığından dolayı Horzum (2011)'a göre bireylerde aşırı derece oyun oynama isteğine neden olmakta ve oyuna bağımlı olmasına yol açmaktadır. Bağımlı olan bireyler oyunu bırakmayı reddeder, sürekli oyunu düşünür ve onunla ilgilenirler. Online oyun oynama, cinsiyetler arasında farklılık gösterir. Bayburt ilinde 196 lise öğrencisi ile bir çalışma gerçekleştiren, Kahraman ve Çevik (2011)'in elde ettiği verilere bakıldığında, kız öğrencilerin %9,5'inin internette sürekli bir oyunu takip ederken, erkek öğrencilerde %36,5' oranında en az bir oyunu takip ettiği görülür (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

1.7.9.2. Online-alışveriş

Son zamanlarda yaygınlaşan internet kullanımı tüketicilerin alışveriş anlayışlarında önemli değişikliklere yol açmıştır. İnsanlar sadece beğendikleri ya da istedikleri bir şeyi tedarik etmek amacıyla değil, son yıllarda sayısı gittikçe artan ilan sitelerini kullanarak aynı anda hem alım hem satım yaparlar (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

İnternetin hayatımıza girmesi özellikle pazarlama ve perakendecilik alanlarında büyük değişimlere yol açmıştır. Kısa zamanda geniş kitlelere ulaşan internet ortamı, maliyetinin de düşük olması sebebiyle tercih edilir hale gelmiş ve geleneksel alışveriş anlayışının önüne geçmiştir (Armağan ve diğerleri, 2014, Akt: Korkmaz, 2017).

Günümüzde internet ortamı interaktif bir pazar haline gelmiştir. Buna neden olan durumlar arasında internetin büyük firmalar tarafından pazarlamada tercih edilmesi, tüm internet kullanıcılarının satış işlemlerini kolaylıkla yapabilmesi gösterilebilir. Örneğin Mardin’de oturan orta sosyoekonomik seviyede bir postacı, 1985 model Renault marka arabasını satış listesine koymuş, hem kendi arabasını satmak için hem de sitedeki diğer arabaları almak için saatlerce pazarlık yapmış, bu esnada dağıtması gereken mektupları dağıtmamış ve ceza almıştır. Bu olay ilan sitelerini kullanarak aynı anda hem alım hem satım yapılmasının bir örneğidir (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

TÜİK’in 2016 yılında yaptığı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım araştırmasından alınan sonuçlara göre Türkiye’de internet üzerinden kişisel kullanım amacıyla mal veya hizmet siparişi verme ya da satın alma oranı %24,1’dir. Bu oran bir önceki yıl %21,8’dir. TÜİK (2016)’e göre internet üzerinden alışveriş yapan bireylerin %48,6’sı giyim ve spor malzemesi alırken, %25,8’i elektronik araç, %25,6’sı ev eşyası, %20’si seyahat ve ilgili diğer faaliyetler, %15,9’u kitap, dergi, gazete, %15,7’si gıda maddeleri satın almıştır. Bütün bu veriler Türkiye’de online alışverişin oldukça büyük bir kitle tarafından tercih edildiğini göstermektedir (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

1.7.9.3. Online-sex (pornografi)

Problemlili internet kullanımı ile ilgili olarak en sık görülen bağımlılık nesnelerinden biri pornografik yayınlardır. Günlük yaşamda din ve kültür gibi sebeplerden dolayı diğer güdülere (açlık, susuzluk) göre karşılanması daha güç olan cinsellik güdüsünün sanal dünya kullanılmak suretiyle karşılanabileceği düşünülebilir. İnternet sayesinde pornografik

filmlere, hikâyelere ve resimlere siteler aracılığı ile ulaşılabilirdi gibi, sosyal medyada sohbetler sırasında da bu tür içerikli yayınların insanlar arasında değişimine olanak sağlamaktadır. İnsanlara gerçek kimliklerini rahatlıkla gizleyebildikleri bir ortam sağlayan internetin, pornografiye ulaşılabilirliği kolaylaştıran bir tarafı olduğu varsayılabilir (Gönül, 2002, Akt: Korkmaz, 2017).

1.10. İnternet Bağımlılığında Problemler İnternet Kullanımı Nedir?

İnternetin gelişmesi ve yayılmasıyla birlikte kullanım zamanının farkında olmadan aşılması ve bunun sonucu olarakta kullanıcıların iş yaşamları, sosyal çevre ve özel yaşamlarını olumsuz yönde etkilemesiyle birlikte internette harcanan zamanın amacının dışında kullanılmasından dolayı sorun olarak kabul görmeye başlamış ve tartışılmaya başlanmıştır. Geçmişten günümüze yapılan çalışmalar incelendiğinde 2000’li yılların başına kadar internet bağımlılığının var olup olmadığı belirlenmeye çalışılırken, artık günümüzde internet bağımlılığının var olduğu kabul edilmekte bu bağımlılığın tedavisi üzerinde durulmaktadır (Balta ve diğerleri, 2008, Akt: Büyükfiliz, 2016).

İnternet bağımlılığı kavramı ilk olarak Kimberly Young tarafından savunulmuştur. Genelde aşırı internet kullanımına engel olunmaması, internet dışında geçirilen zamanın basitleştirilmesi, internetin olmaması takdirde aşırı sinirlilik hali ve saldırganlık göstermesi bu bağımlılığın belirtileri arasındadır (Young, 2004, Akt: Büyükfiliz, 2016). Kişinin ev, iş, okul, sosyal ve günlük yaşamında zorluk yaşamasına neden olan aşırı kullanım olarak tanımlanmaktadır (Beard and Wolf, 2001, Akt: Büyükfiliz, 2016).

Yapılan araştırmalar sonucunda araştırmacılar internetin olumsuz sonuçlarını tanımlamak için birçok kavrama ulaşılmış bunlardan bazıları şu şekilde belirlenmiştir;

- İnternet bağımlılığı patolojik internet kullanımı,

Problemlı internet kullanımı gibi birçok farklı terim kullanmıştır (Davis, 2002, Akt: Büyükfiliz, 2016).

Üzerinde genel anlaşma sağlanmış bir tanımının olmaması nedeniyle genelolarak madde kötüye kullanımı ve bağımlılık ölçütleri üzerinden bir değerlendirme yapılmaya çalışılmaktadır. İnternet bağımlılığına en yakın bozukluk olduğu düşünölen“patolojik kumar oynama“kriterleriKimberlyYoung tarafından yorumlanarak 8maddelik bir değerlendirme ölçeği oluşturulmuştur. Sekiz ölçütten 5 ya da daha fazlasına “evet” yanıtının verilmesi, internet bağımlılığı olarak kabul edilmektedir (BeardandWolf, 2001, Akt: Büyükfiliz, 2016).

Young’a göre internet bağımlılığı için gerekli tanım ölçütleri; İnternet ile ilgili aşırı zihinsel uğraş, İnternete bağlı kalma süresinde artışa ihtiyaç duyma, İnternet kullanımını azaltmaya yönelik başarısız girişimlerde bulunma, İnternet kullanımının azaltılması durumunda yoksunluk belirtileri, Başlangıçta olduğundan daha uzun süre internete bağlı kalma, İnternetin aşırı kullanımı nedeniyle yakın çevre ile olan ilişkiler, okul ya da işle ilgili sorunlar yaşama, İnternete bağlı kalabilmek için aile üyelerine, terapisteye ya da başkalarına yalan söyleme gibi tanım ölçütlerini savunmaktadır.

İnternete bağlı kalındığı süre içerisinde duygulanım değişikliğinin olması (kaygı, suçluluk, depresyon gibi) (Young, 1997, Akt: Büyükfiliz, 2016). Young’ın internet bağımlılığı için belirlediği tanı kriterlerindeki bazı ifadelerin anlaşılmasının zor olduğunu belirterek yeniden yorumlamış ve kendilerine özğü tanı kriterleri belirlemişlerdir. Young’ın tanımladığı 8 ölçütü iki grupta toplayarak ilk 5 kriteri internet kullanım fonksiyonelliği, diğer kriterleri ise kişilerin internet kullanımından dolayı zarara uğraması olarak gruplandırmışlardır. (nuketisiten.com),

Beard ve Wolf’un tanı ölçütleri şu şekildedir;

Aşağıdaki ölçütlerin hepsini bireyler mutlaka daha önce deneyimlemiş olmalıdır.

1. İnternet ile ilgili zihinsel uğraş (daha önce yapılan veya bir sonraki çevrimiçi etkinlik göz önüne alarak),
 2. Doyumun gerçekleştirilebilmesi için internette geçirilen süreyi arttırma ihtiyacı
 3. İnternet kullanımını kontrol etme, azaltma ve durdurmada başarısız girişimlerde bulunma
 4. İnternet kullanımını azaltma veya durdurma girişiminde bulunulduğu zaman huzursuz, sinirli, öfkeli veya bunalmış olma,
 5. Belirlenen sürenin üzerinde çevrimiçi kalma. Aşağıdakilerden en az bir tanesi bireyde görülmüş olmalı.
1. İnternet kullanımı yüzünden önemli bir ilişki, iş, mesleki veya akademik kariyer fırsatını tehlikeye sokma veya riske atma,
 2. İnternet kullanımının boyutlarını saklamak için aile üyelerine, terapist ve ya diğerlerine yalan söyleme,
 3. İnterneti sorunlardan, anksiyete, depresyon ve suçluluk gibi duygulardan kaçış yolu olarak kullanma.

Beard ve Wolf'a (2001) göre, popüler olarak kullanılan internet bağımlılığı terimi aşırı/problemlili internet kullanımını tanımlamak için yaygın olarak kullanılsa da tam anlamıyla aşırı kullanımın doğasını yansıtmamaktadır. İnternet bağımlılığı ve problemlili kullanımın ortak noktaları olmasına rağmen problemlili kullanım kimyasal bağımlılık türlerindeki fiziksel yoksunluk gibi belirtileri ve davranışları içermez. İnternetin aşırı/problemlili kullanımı genel olarak kişinin sosyal, psikolojik, iş ve okul hayatında zorluk yaratan internet kullanımı şeklinde tanımlanabilir (Young, 1997, Akt: Büyükfiliz, 2016).

Ayrıca BeardveWolfYoung’ın internet bağımlılığı kriterlerini yeniden düzenleyerek, bağımlılıktanısının konulması için, ölçekteki ilk beş maddenin tümünün, son üç maddenin de en az birinin görülmesi gerektiğini söylemişlerdir. problemli internet kullanımını; „“uyumsuz düşünce ve patolojik davranışları içeren psikiyatrik bir durumdur”” şeklinde tanımlamıştır. Ona göre sağlıklı internet kullanımı ise belirli bir amaç doğrultusunda ve uygun bir zaman diliminde, düşünce ve davranış boyutunda herhangi bir rahatsızlık hissetmeme durumudur. Bu araştırmada, öğrencilerin, internet kullanımlarına yönelik klinik bir tanılama amaçlanmadığından “problemli internet kullanımı” kavramı tercih edilmiştir (Davis, 2002, Akt: Büyükfiliz, 2016).

1.11. İnternet Bağımlılığında Sosyal Ağlar

İnternet kullanıcıları genellikle kendi kimliklerini kullanmazlar. Kendileri için yarattıkları kullanıcı adlarıyla internet hayatlarına devam ederler. Kullanıcıların cinsiyetleri ve görünüşleri ile ilgili söyledikleri yalanlar, cinsel kimlikleri ve diğer özellikleriyle ilgili beyanları, çeşitli kimlikler alarak kendilerini nasıl değiştirdikleri ve dönüştürdükleri ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Güzel (2006)’e göre internetteki sosyal ağları çekici kılan en temel unsurlardan birisi, doğuştan getirdiğimiz kusurlarımızı veya istemediğimiz özellikleri gizlemenin kolay olmasıdır. İnsanlar bir kullanıcı adı ve fotoğrafın arkasına saklanabilirler. Herhangi bir toplum baskısının olmaması da bireyin özgür olarak kendisini ifade etmesine yol açmaktadır (Akt: Korkmaz, 2017).

En yaygın olarak kullanılan ağlar ise;

1.11.1. Facebook

İlk etapta 2006 yılında Harvard üniversitesi öğrencileri için yapılmış ve daha sonrasında dünyaya açılmış bir sosyal paylaşım sitesidir. Facebook Harvard Üniversitesi

öğrencisi olan Mark Zuckerberg tarafından tasaralanmıştır. Herhangi Yaş sınırlaması olmadan ve ücretsiz kayıt olanağı olan bulunan site; eski arkadaşları bulma, yeni arkadaş edinme, kişisel veya kurumsal olarak size ait olan bilgileri paylaşma, hem kendi hemde sosyal medyada ekli olan diğer bireylerin paylaşımlarına yorum ve beğeni yapma, arkadaşlarınızla konuşabilme olanağı sağlıyor (<http://verisay.com/>).

Yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkan istatistikte İnternette geçirilen zamanın ortalama 4/3 zaman dilimi Facebook'ta geçirilmektedir (Akt: Korkmaz, 2017).

"Türkiye İnternet Raporu"na göre ülkemizin dışında her onüç kişiden birinin, ülkemizde 'de ise her on kişiden dördü'nün Facebook hesabı bulunmaktadır. Ülkemizdeki facebook kullanıcı sayısı 32 milyona ulaşırken, Ülkemiz takipçi sayısı olarak dünyada 7. sırada yer almaktadır (<http://www.aktifhaber.com/>, Akt: Korkmaz, 2017).

1.11.2. Twitter

JackDorsey tarafından 2006 yılında kurulmuştur. Twitter; 140 karakterden oluşan ve tweet denilen kısa internet mesajlarının gönderildiği ve başkalarının mesajlarında görülüp cevap verilebilen mikro-blog servisidir (<http://twitter.nedir.com/>, Akt:Korkmaz, 2017).

Performansına ait istatistiklerini açıklayan, Twitter, aylık aktif kullanıcı sayısının 215, günlük aktif kullanıcı sayısının 100 milyon, atılan günlük mesaj (tweet) sayısının ise 500 milyona ulaştığını bildirdi (<http://teknoloji.bugun.com.tr/>, Akt: Korkmaz, 2017).

Antalya'da organize edilen 5'inci Uluslararası Terörizm ve Sınırşan Suçlar Sempozyumu'nda, "Toplumsal Olaylarda Sosyal Medya Platformları" konulu sunum yapan 4'üncü Sınıf Emniyet Müdürü; Ülkemiz'deki twitter kullananların oranının 2 milyondan 10 milyona yükseldiğini belirtti (<http://www.haberler.com/>, Akt: Korkmaz, 2017).

1.11.3. Instagram

Instagram, ilk olarak 2010 yılında, Kevin Systrom ve Mike Krieger tarafından IOS (iPhone-iPad) araçları için geliştirilmiştir. Sahip olduğu kaliteli filtreler ve sosyal ağ özellikleri ile popüler olan bir fotoğraf düzenleme ve paylaşma uygulaması olmuştur. Bu uygulama ile filtrelenen fotoğraflar sayesinde Instagram'ın bu denli hızlı yayılması diğer sosyal medya platformları ile entegre bir şekilde çalışıyor olması yatmaktadır. Instagram uygulaması kısa bir süre içerisinde yapılan araştırmayla dünya üzerinde 27 milyon kullanıcı tarafından kullanılmaya başlandığı tespit edilmiştir. Bu rakamlar facebook tasarımcılarının dikkatin çekmiş 2012 yılında Facebook tarafından satın alınan Instagram hem Android hem de IOS bulunan mobil cihazlarda kullanılabilmesi kullanılabilirliğini artırmıştır. Instagram, gün geçtikçe artan kullanıcı sayısı ve geliştirilen kullanım özellikleriyle kullanıcılar arasında popüler olmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan betimsel tarama ve ilişkisel taramaya yönelik bir yöntem kullanılmıştır.

Araştırmada iki envanter kullanılmıştır. Kullanılan envanterler ise şu şekildedir;

Problem Çözme Becerisi ve İnternet Kullanım düzeyleri envanterleridir.

Araştırmanın ilk aşamasında Türkiye Judo Federasyonunun düzenlemiş olduğu 8 Kadın 8 Erkek takımdan oluşan Büyükler Süper Liginde Yarışan sporculara; Problem Çözme Becerileri ile İnternet Kullanım Düzeyleri tespit edilmeye çalışılmaktadır. Sporcuların Yaş, Cinsiyet, Milli Sporcu olup olduğunun tespiti, Eğitim durumu, Baba Eğitim durumu, Anne Eğitim durumu, Kaç Yıldır Judo Yaptığının tespiti, Judo Branşına Başlama Yaşı, İnternete ne İle bağlandığı, Kaldığınız yerde İnternet varmı? Her gün internete girer misin? Gelir Düzeylerini hissetmeSpor İçerikli bir eğitim kurumu mezunu musunuz? Gibi sorular sorulara cevap verilmesi beklenerek sporcuların Problem Çözme Becerileri ve İnternet Kullanım Düzeylerinde farklılaşma olup olmadığı çeşitli istatistiki belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Araştırma Grubu

3.2.1. Evren

Araştırmanın Evreni 2017-2018 yılı Büyükler Süper Liginde Yarışan 8 Kadın 8 Erkek takımdan oluşan sporcularından 160 sporcu oluşturmaktadır. Evreni oluşturan 147 sporculardan (73 Kadın, 74 Erkek) oluşmaktadır.

3.2.2 Örneklem

Araştırmanın Örneklemini 2017-2018 yılı Büyükler Süper Liginde Yarışan 12 Kadın 12 Erkek takımdan oluşan sporcularından 147 sporcu oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan 147 sporculardan (73 Kadın 74 Erkek) oluşmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmayla ilgili belirlenen amaçlara ulaşabilmek için gerekli olan veri toplama araçları aşağıda şu şekilde verilmiştir.

-Araştırmacı tarafından geliştirilen ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’

-P.PHeppner ve C.H. Peterson tarafından 1982 yılında geliştirilen ve Nail Şahin ve arkadaşları tarafından 1993 yılında Türkçeye uyarlanan Problem Çözme Envanteri (PÇÖ),

- KimberlyYoung (1996) tarafından geliştirilen Bayraktar (2001) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternet Bağımlılık Ölçeği kullanılmıştır.

3.4. Kişisel Bilgi Formu

Judo spor federasyonunda Büyükler Süper Liginde Yarışan Sporcularda kişisel özellikleri hakkında bilgi toplamak ve araştırmada inceleme konusunun bağımsız değişkenlerini oluşturmak amacıyla araştırmacı tarafından yaş, cinsiyet, eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne eğitim durumu, milli sporcu olup olmama, kaç yıldır judo sporu yaptığı, judo sporuna başlama yaşı, internete bağlanma şekli, kaldığınız yerde internet varmı, cep telefonunuz internete uyum mu, her gün internete girme durumu, gelir düzeyini hissetme durumu ve spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma durumu sorudan oluşan bilgi formu hazırlanmıştır.

3.5. Problem Çözme Envanteri (PÇÖ)

Problem Çözme Envanteri (Problem Solving Inventot, Form-A) (PSI_A), P.P. Heppner ve C.H. Peterson (1982) tarafından, çeşitli araştırmalar sonucunda ortaya çıkan, Genel Yönetim (general orientation), Problemin tanımı (Problem definition), Alternatif

üretme(generation of alternatives), Karar verme (decisionmaking) ve Değerlendirme (evaluation) gibi problem çözme aşamaları göz önünde bulundurularak geliştirilmiştir. Problem Çözme Envanteri, bireyin, problem çözme becerileri konusunda kendini algılayış şeklini ortaya koymaktadır.

Problem Çözme Envanterini Nail Şahin ve diğerleri, (1993) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır (Şahin N.H, diğerleri, Akt: Akpınar, 2010).

Problem Çözme Envanteri 35 maddeden oluşan 1–6 arası puanlanan likert tipi bir ölçektir. Her madde için kişilere kendilerinin hangi sıklıkta ölçek maddelerindeki gibi davrandıkları sorulmaktadır. Seçenekler; "Her zaman böyle davranırım", "Çoğunlukla böyle davranırım", "Sık sık böyle davranırım", "Arada sırada böyle davranırım", "Ender olarak böyle davranırım" ve "Hiçbir zaman böyle davranmam" şeklindedir. Problem Çözme Envanterinin puanlaması ise; verilen cevaplara 1-6 arası değişen puanlar verilir. Puanlama esnasında 9, 22 ve 29. maddeler puanlama dışı tutulur. Envanterde, 1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30, ve 34. maddeler ters olarak puanlanan maddelerdir.

Bu maddelerin yeterli problem çözme becerileri temsil ettiği varsayılır (Şahin ve diğerleri, Akt: Akpınar, 2010).

Problem Çözme Envanterinin alt boyutlarını kapsayan sorular ise;

- 1- Aceleci Yaklaşım: 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 ve 32
- 2- Düşünen Yaklaşım: 18, 20, 31, 33 ve 35
- 3- Kaçınan Yaklaşım: 1, 2, 3 ve 4
- 4- Değerlendirici Yaklaşım: 6, 7 ve 8
- 5- Kendine Güvenli Yaklaşım: 5, 23, 24, 27, 28 ve 34
- 6- Planlı Yaklaşım: 10, 12, 16 ve 19. maddelerdir.

Cevap anahtarlarında, en düşük puan 1, en yüksek puan ise 6'dır. Problem Çözme Envanterinin bütününden en düşük 32, en yüksek 192 puan alınabilir. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin problem çözme konusunda kendisini yetersiz olarak algıladığını gösterir (Şahin ve diğerleri, Akt: Akpınar, 2010).

3.6. İnternet Bağımlılık Ölçeği

KimberlyYoung (1996), tarafından geliştirilen (Bayraktar, 2001) tarafından Türkçeye uyarlanan tanı anketi olarak ta bilinen İnternet Bağımlılık Ölçeğitoplan 20 sorudan oluşmaktadır. 6Likert tipi olan ölçekte ki şıklar; “hiçbir zaman”, “nadiren”, “arası”, “çoğunlukla”, “çok sık” ve “devamlı” keklindedir. Ölçeğin puanlaması ise, her bir soruya 0-5 arası puan verilmekte dolayısıyla ölçeğin toplamından alınabilecek en düşük değer 0 en yüksek değer ise 100'dir. Ölçeğin toplamda 80 ve üzeri puan almak işlevsellikte belirgin bozulmanın göstergesi olarak kabul edilmekte ve bu grup “internet bağımlısı” olarak tanımlanmaktadır. 50-79 puan arası alanlar günlük hayatlarında internetle ilgili bir takım sorunlar yaşayan “riskli internet kullanıcısı” olan grup olarak tanımlanmaktadır. “49 puan ve altı” alanlar ise yaşamında internet kullanımına bağlı herhangi sorun yaşamayan “ortalama internet kullanıcısı” olarak tanımlanmaktadır (Bayraktar, 2001, Akt: Özgen 2016).

BÖLÜM 4

4.BULGULAR

4.1. Araştırma Grubunun Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo:1 Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımları

	Yaş	n	%
	16 yaşa kadar	58	39,5
	17-18 yaş arası	42	28,5
	19 yaş ve üzeri	47	32,0
	Toplam	147	100,0

Tablo 1’de Katılımcıların yaşlara göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; Katılımcıların 58(%39,5)’si 16 yaşa kadar, 42(%28,5)’si 17-18 yaş arası ve 47(%32,0)’si ise 19 yaş ve üzeri şeklindedir.

Tablo:2 Katılımcıların Cinsiyetlere Göre Dağılımları

	Cinsiyet	n	%
	Erkek	74	50,3
	Kadın	73	49,7
	Toplam	147	100,0

Tablo 2’de Katılımcıların cinsiyete göre dağılımları görülmektedir. Katılımcıların 74(%50,3)’ü erkek, 73(%49,7)’ü ise kadındır.

Tablo:3 Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitim Durumu	n	%
Lise	111	75,5
Üniversite	36	24,5
Toplam	147	100,0

Tablo 3’de Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre dağılımları görülmektedir. Katılımcıların 111(%75,5)’i lise ve 36(%24,5)’si ise üniversite mezunudur.

Tablo:4 Katılımcıların Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Baba Eğitim Durumu	n	%
İlkokul	31	21,1
Ortaokul	36	24,5
Lise	61	41,5
Üniversite	19	12,9
Toplam	147	100,0

Tablo 4’de Katılımcıların baba eğitim durumuna göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; 31(%21,1)’i babaları ilkokul mezunu, 36(%24,5)’si ortaokul mezunu, 61(%41,5)’i lise mezunu ve 19(%12,9)’u ise üniversite mezunudur.

Tablo:5 Katılımcıların Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Anne Eğitim Durumu	n	%
Okuryazar	17	11,6
İlkokul	28	19,0
Ortaokul	41	27,9
Lise	61	41,5
Toplam	147	100,0

Tablo 5’de Katılımcıların anne eğitim durumuna göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; 17(%11,6)’si okuryazar, 28(%19,0)’i ilkokul, 41(%27,9)’i ortaokul mezunu ve 61(%41,5)’i ise lise mezunudur.

Tablo:6 Katılımcıların Milli Sporcu Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları

Milli Sporcu	n	%
Evet	78	53,1
Hayır	69	46,9
Toplam	147	100,0

Tablo 6’da Katılımcıların milli sporcu olup olmama durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Buna göre judocuların 78(%53,1)’si milli sporcu ve 69(%46,9)’u ise milli sporcu değildir.

Tablo:7 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Branşı İle Uğraştıklarına Göre Dağılımları

Kaç Yıldır Judo Yaptıkları	n	%
1-5 yıl arası	51	34,7
6-10 yıl arası	70	47,6
11 yıl ve üzeri	26	17,7
Toplam	147	100,0

Tablo 7’de Katılımcıların kaç yıldır judo sporu ile uğraştıkları durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; 51(%34,7)’i 1-5 arası, 70(%47,6)’i 6-10 yıl arası ve 26(%17,7)’si ise 11 yıl ve üzeri judo sporu ile uğraştıkları görülmektedir.

Tablo:8 Katılımcıların Judo Branşına Başlama Yaşlarına Göre Dağılımları

Judo branşına başlama yaşı	n	%
8 yaşı kadar	37	25,2
9-10 yaş	56	38,1
11 yaş ve üzeri	54	36,7
Toplam	147	100,0

Tablo 8’de Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; 37(%25,2)’i 8 yaşı kadar, 56(%38,1)’sı 9-10 yaş ve 54(%36,7)’ü ise 11 yaş ve üzeri judo sporuna başladıkları görülmektedir.

Tablo:9 Katılımcıların İnternete Ne İle Bağlandıklarına Göre Dağılımları

İnternete ne ile bağlanıyorsun	n	%
Bilgisayar	24	16,4
Tablet	14	9,5
Cep Telefonu	109	74,1
Toplam	147	100,0

Tablo 9’da Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Buna göre; 24(%16,4)’ü internete bilgisayarla, 14(%9,5)’ü tabletle ve 109(%74,1)’u ise cep telefonu ile bağlandıkları görülmektedir.

Tablo:10 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları

Kaldığınız yerde İnternet Varmı	n	%
Evet	110	74,8
Hayır	37	25,2
Toplam	147	100,0

Tablo 10’da Katılımcıların kaldıkları yerde internet olup olmama durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Judocuların 110(%74,8)’unun kaldığı yerde internet varken, 37(%25,2)’sinin ise kaldığı yerde internet yoktur.

Tablo:11 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmediklerine Göre Dağılımları

Her gün internete girer misin?	n	%
Evet	111	75,5
Hayır	36	24,5
Toplam	147	100,0

Tablo 11’de Katılımcıların her gün internete girip girmeme durumlarına göre dağılımları görülmektedir. Judocuların 111(%75,5)’i her gün internete girerken, 36(%24,5)’sı ise girmemektedir.

Tablo:12 Katılımcıların Gelir Düzeylerinin Hissetme Durumlarına Göre Dağılımları

Gelir Düzeylerini hissetme	n	%
Düşük	11	7,5
Orta	111	75,5
Yüksek	25	17,0
Toplam	147	100,0

Tablo 12’de Katılımcıların gelir düzeylerini hissetme durumuna göre dağılımları görülmektedir. Buna göre judocuların 11(%7,5)’i gelir düzeylerini düşük, 111(%75,5)’i orta ve 25(%17,0)’i ise yüksek hissettikleri görülmektedir.

Tablo:13 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmadıklarına Göre Dağılımları

Spor İçerikli bir eğitim kurumu mezunu musunuz?	n	%
Evet	45	30,6
Hayır	102	69,4
Toplam	147	100,0

Tablo 13’de Katılımcıların spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olup olmadıklarına göre dağılımları görülmektedir. Buna göre judocuların 45(%30,6)’i spor içerikli bir eğitim kurumundan mezunken 102(%69,4)’si ise mezun değildir.

Tablo:14 Katılımcıların Problem Çözme Becerileri Düzeylerini Gösteren One-SampleKolmogorov-Smirnov Testi

	Aceleci yaklaşım	Dünen yaklaşım	Kaçıngan yaklaşım	Değerlendirici yaklaşım	Kendine güvenli yaklaşım	Planlı yaklaşım	Toplam
N	147	147	147	147	147	147	147
Mean	33,6667	16,7483	11,9184	9,6327	20,0884	12,9728	104,8707
Std.Deviation	6,71569	5,11222	5,34881	3,27941	4,91841	4,13959	14,41616
Kolmogorov-smirnov Z	1,642	1,434	1,740	0,985	0,959	1,411	1,312
P	0,900	0,330	0,550	0,286	0,317	0,370	0,064

Tablo 14’de araştırmacılara yapılan ankete yapılacak olan analizlerin parametrik mi? yoksa nonparametrik mi? olup olmadığı one-sample kolmogorov-Smirnov testi ile bakılmıştır. One-SampleKolmogorov-Smirnov testi sonucunda Katılımcıların problem çözme düzeylerine yapılacak olan analizlerin normal dağılım yani parametrik olmaları münasebetiyle ($P>0.05$) t ve anova testleri uygulanmıştır.

Tablo:15 Katılımcıların İnternet Kullanım Düzeylerini Gösteren One-SampleKolmogorov-Smirnov Testi

	İnternet Kullanımı
N	147
Mean	28,8912
Std.Deviation	13,66484
Kolmogorov-smirnov Z	,969
P	,305

Tablo 15’de araştırmacılara yapılan ankete yapılacak olan analizlerin parametrik mi? yoksa nonparametrik mi? olup olmadığı one-samplekolmogorov-Smirnov testi ile bakılmıştır. One-SampleKolmogorov-Smirnov testi sonucunda Katılımcıların internet kullanım düzeylerine yapılacak olan analizlerin normal dağılım yani parametrik olmaları münasebetiyle ($P>0.05$) t ve anova testleri uygulanmıştır.

3.2. Araştırma Grubunun Problem Çözme Envanterine İlişkin Bulguları

Tablo:16 Katılımcıların Genel Olarak Problem Çözme Alt Boyutlarına ve Toplam Puanlarına Ait $\bar{X}$ ve Ss Değerleri İlişkin Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları		$\bar{X}$	Ss	Min.	Max.	Envanterde Alınabilecek En Düşük ve En Yüksek Puan
Acelecı Yaklaşım	47	33,6667	6,71569	52,00	33,6667	9-54
Düşünen Yaklaşım	47	16,7483	5,11222	27,00	16,7483	5-30
Kaçıngan Yaklaşım	47	11,9184	5,34881	24,00	11,9184	4-24
Değerlendirici Yaklaşım	47	9,6327	3,27941	18,00	9,6327	3-18
Kendine Güvenli Yaklaşım	47	20,0884	4,91841	30,00	20,0884	7-42
Planlı Yaklaşım	47	12,9728	4,13959	22,00	12,9728	4-24
Toplam Puan	47	104,8707	14,41616	139,00	104,8707	32-192

Tablo16’de Katılımcıların geneline ait problem çözme alt boyutları ve toplam puan dağılımları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda; Katılımcıların problem çözme alt boyutlarından acelecı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=33,6667$, düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=16,7483$, kaçıngan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=11,9184$, değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,6327$, kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=20,0884$, planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,9728$ ve problem çözme toplam puan ortalamaları da $\bar{X}=104,8707$ olarak tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan sporcuların problem çözme envanterinden almış oldukları toplam puan ortalamaları $\bar{X}=104,8707$ envanterden alınabilecek değerler (envanterden alınabilecek en düşük değer 32 en yüksek değer 192) göz önüne alındığında öğrencilerin orta seviyenin üzerinde problem çözme becerisine sahip oldukları söylenebilir. Problem çözme alt

boyutlarından; aceleci yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=33,6667$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 9 en yüksek değer 54) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin altında, düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=16,7483$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 5 en yüksek değer 30) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin üzerinde, kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=11,9184$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 4 en yüksek değer 24) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin üzerinde, değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,6327$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 3 en yüksek değer 18) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin üzerinde, kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=20,0884$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 7 en yüksek değer 42) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin üzerinde ve planlı yaklaşım puan ortalaması $\bar{X}=12,9728$ envanterden alınabilecek (envanterden alınabilecek en düşük değer 4 en yüksek değer 24) değerler göz önüne alındığında orta seviyenin üzerinde olduğu söylenebilir.

Tablo:17 Katılımcıların Yaş Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Yaş		$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	35,1552	6,24023	144	10,489	,000	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	35,5000	7,50366				
	19 yaş ve üzeri	47	30,1915	5,14840				
Düşünen Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	15,5172	4,84222	144	9,974	,000	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	15,5476	5,12384				
	19 yaş ve üzeri	47	19,3404	4,51700				
Kaçıngan Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	13,0690	4,74938	144	7,346	,001	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	12,9762	5,64601				
	19 yaş ve üzeri	47	9,5532	5,10247				
Değerlendirici Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	8,6207	3,18895	144	9,942	,000	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	9,2143	3,20469				
	19 yaş ve üzeri	47	11,2553	2,87015				
Kendine Güvenli Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	18,8276	5,04067	144	5,552	,005	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	19,7857	4,81125				
	19 yaş ve üzeri	47	21,9149	4,37796				
Planlı Yaklaşım	16 yaşa kadar	58	12,5862	4,39311	144	3,771	,025	1-3 2-3
	17-18 yaş	42	12,0476	4,20193				
	19 yaş ve üzeri	47	14,2766	3,46851				
Toplam Puan	16 yaşa kadar	58	103,8276	15,29378	144	,353	,703	Fark Yok
	17-18 yaş	42	104,8095	15,29903				
	19 yaş ve üzeri	47	106,2128	12,56797				

Tablo 17’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 35,1552$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 35,5000$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 30,1915$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası olanlara oranla daha yüksektir. Problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 15,5172$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 15,5476$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 19,3404$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası olanlara oranla daha düşüktür. Problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 13,0690$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 12,9762$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 9,5532$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası olanlara oranla daha yüksektir. Problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 8,6207$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 9,2143$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 11,2553$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası

olanlara oranla daha düşüktür. Problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 18,8276$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 19,7857$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 21,9149$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası olanlara oranla daha yüksektir. Problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 18,8276$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 19,7857$ ve 19 yaş ve üzeri olanlar ise $\bar{X} = 21,9149$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p < 0,05$). Buna göre 19 yaş ve üzeri olanların aceleci yaklaşım puan ortalamaları 16 yaşa kadar ve 17-18 yaş arası olanlara oranla daha düşüktür. Problem çözme toplam puan ortalamaları 16 yaşa kadar olanların $\bar{X} = 103,8276$, 17-18 yaş arası $\bar{X} = 104,8095$ ve 19 yaş ve üzeri olanların ise $\bar{X} = 106,2128$ olarak bulunmuş ve yaş değişkenine göre problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p > 0,05$).

Tablo:18 Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Cinsiyet		$\bar{X}$	Ss	Sd	T	p-değeri
Aceleci Yaklaşım	Erkek	74	33,3243	6,83285	145	-,621	,536
	Kadın	73	34,0137	6,62381			
Düşünen Yaklaşım	Erkek	74	17,3378	5,14789	145	1,413	,160
	Kadın	73	16,1507	5,04059			
Kaçınan Yaklaşım	Erkek	74	11,7703	5,77796	145	-,337	,737
	Kadın	73	12,0685	4,91124			
Değerlendirici Yaklaşım	Erkek	74	9,6081	3,35080	145	-,091	,928
	Kadın	73	9,6575	3,22843			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Erkek	74	20,3243	4,63787	145	,584	,560
	Kadın	73	19,8493	5,20862			
Planlı Yaklaşım	Erkek	74	12,9730	3,92035	145	,001	1,000
	Kadın	73	12,9726	4,37789			
Toplam Puan	Erkek	74	104,9730	13,13677	145	,086	,931
	Kadın	73	104,7671	15,69812			

Tablo 18’de Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =33,3243 kadınların ise $\bar{X}$ =34,0137 olarak bulunmuş ve aceleci yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =17,3378 kadınların ise $\bar{X}$ =16,1507 olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =11,7703 kadınların ise $\bar{X}$ =12,0685 olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından değerlendirici

yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,6081$ kadınların ise $\bar{X}=9,6575$ olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=20,3243$ kadınların ise $\bar{X}=19,8493$ olarak bulunmuş ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,9730$ kadınların ise $\bar{X}=12,9726$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Erkeklerin problem çözme toplam puan ortalamaları $\bar{X}=104,9730$ kadınların ise $\bar{X}=104,7671$ olarak bulunmuş ve problem çözme toplam puan ortalamaları açısından kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$).

Tablo:19 Katılımcıların Eğitim Durumu Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Eğitim Durumu	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	T	p- değeri
Acelec Yaklaşım	Lise	111	34,9099	6,46888	145	4,155	,000
	Üniversite	36	29,8333	6,04979			
Düşünen Yaklaşım	Lise	111	15,9910	4,95158	145	-3,256	,001
	Üniversite	36	19,0833	4,95335			
Kaçınan Yaklaşım	Lise	111	12,7477	5,14246	145	3,420	,001
	Üniversite	36	9,3611	5,22714			
Değerlendirici Yaklaşım	Lise	111	9,0901	3,11754	145	-3,670	,000
	Üniversite	36	11,3056	3,24098			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Lise	111	19,4144	4,78913	145	-2,996	,003
	Üniversite	36	22,1667	4,78987			
Planlı Yaklaşım	Lise	111	12,4414	4,14001	145	-2,947	,004
	Üniversite	36	14,6111	3,73614			
Toplam Puan	Lise	111	104,4685	14,74746	145	-,593	,554
	Üniversite	36	106,1111	13,46483			

Tablo 19’da Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=34,9099$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=29,8333$ olarak bulunmuş ve aceleci yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha yüksektir. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=15,9910$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=19,0833$ olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha düşüktür. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,7477$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=9,3611$ olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha yüksektir. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,0901$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=11,3056$ olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha düşüktür. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=19,4144$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=22,1667$ olarak bulunmuş

ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha düşüktür. Lise mezunlarının problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,4414$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=14,6111$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre üniversite mezunlarının problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları lise mezunlarına göre daha düşüktür. Lise mezunlarının problem çözme toplam puan ortalamaları $\bar{X}=104,4685$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=106,1111$ olarak bulunmuş ve problem çözme puan ortalamaları açısından lise mezunları ve üniversite mezunları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p<0,05$).

Tablo:20 Katılımcıların Baba Eğitim Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Baba Eğitim Durumu		$\bar{X}$	Ss	d	F	p-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	İlkokul	31	37,2581	6,37687	143	7,087	,000	1-3
	Ortaokul	36	35,0833	6,95033				1-4
	Lise	61	32,0820	6,36211				2-4
	Üniversite	19	30,2105	4,67355				
Düşünen Yaklaşım	İlkokul	31	15,9032	5,36255	143	6,278	,000	2-3
	Ortaokul	36	14,3056	4,52813				
	Lise	61	18,5902	4,72715				
	Üniversite	19	16,8421	5,00292				
Kaçınan Yaklaşım	İlkokul	31	15,5484	5,18227	143	8,916	,000	1-2
	Ortaokul	36	12,3611	5,24351				1-3
	Lise	61	10,6885	4,93133				1-4
	Üniversite	19	9,1053	4,02623				
Değerlendirici Yaklaşım	İlkokul	31	9,3871	3,50882	143	1,904	,132	Fark Yok
	Ortaokul	36	8,7500	3,18366				
	Lise	61	9,9180	3,04026				
	Üniversite	19	10,7895	3,58359				
Kendine Güvenli Yaklaşım	İlkokul	31	18,9677	5,23121	143	2,975	,034	1-3
	Ortaokul	36	18,6667	4,92805				
	Lise	61	21,2787	4,32871				
	Üniversite	19	20,7895	5,42196				
Planlı Yaklaşım	İlkokul	31	12,1613	4,59780	143	3,163	,027	2-3
	Ortaokul	36	11,6389	4,10681				
	Lise	61	14,0164	3,63085				
	Üniversite	19	13,4737	4,28652				
Toplam Puan	İlkokul	31	109,3548	17,32734	143	3,106	,029	1-3
	Ortaokul	36	100,2222	14,78438				
	Lise	61	106,5410	12,30796				
	Üniversite	19	101,0000	12,33784				

Tablo 20’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}$ =37,2581,

ortaokul mezunlarının $\bar{X}=35,0833$, lise mezunlarının $\bar{X}=32,0820$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=30,2105$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre eğitim yükseldikçe aceleci yaklaşım becerisi de yükselmektedir. Problem Çözme alt boyutlarından düşüneni yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=15,9032$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=14,3056$, lise mezunlarının $\bar{X}=18,5902$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=16,8421$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre; babaları lise mezunu olanların düşünen yaklaşım becerileri babaları orta okul mezunlarına göre daha yüksektir. Problem Çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=15,5484$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=12,3611$, lise mezunlarının $\bar{X}=10,6885$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=9,1053$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre; babaların eğitim düzeyi artıkça kaçınan yaklaşım becerileri de yükselmektedir. Problem Çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=9,3871$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=8,7500$, lise mezunlarının $\bar{X}=9,9180$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=10,7895$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=18,9677$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=18,6667$, lise mezunlarının $\bar{X}=21,2787$ ve üniversite

mezunlarının $\bar{X}=20,7895$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre, İlkokul mezunlarının lise mezunlarına oranla kendine güvenli yaklaşım becerileri daha yüksektir. Problem Çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=12,1613$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=11,6389$, lise mezunlarının $\bar{X}=14,0164$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=13,4737$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre, ortaokul mezunlarının lise mezunlarına oranla kendine güvenli yaklaşım becerileri daha yüksektir. Problem Çözme toplam puan ortalamaları ilkokul mezunlarının $\bar{X}=109,3548$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=100,2222$, lise mezunlarının $\bar{X}=106,5410$ ve üniversite mezunlarının $\bar{X}=101,0000$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların baba eğitim durumları değişkenine göre problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre, babaları ilkokul mezunu olanların problem çözme beceri düzeyleri babaları lise mezunu olanlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo:21 Katılımcıların Anne Eğitim Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Anne Eğitim Durumu		$\bar{X}$	Ss	Sd	F	-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	Okuryazar değil	17	34,3529	7,62349	143	3,555	,016	2-4
	İlkokul	28	36,5357	5,59419				
	Ortaokul	41	34,1707	7,04238				
	Lise	61	31,8197	6,28360				
Düşünen Yaklaşım	Okuryazar değil	17	17,1765	5,83347	143	1,475	,224	Fark Yok
	İlkokul	28	16,1429	5,24732				
	Ortaokul	41	15,6341	5,05844				
	Lise	61	17,6557	4,81278				
Kaçınan Yaklaşım	Okuryazar değil	17	11,4706	6,27612	143	4,769	,003	2-4 3-4
	İlkokul	28	13,8929	5,31482				
	Ortaokul	41	13,3415	5,01303				
	Lise	61	10,1803	4,82876				
Değerlendirici Yaklaşım	Okuryazar değil	17	9,2353	3,34532	143	,173	,914	Fark Yok
	İlkokul	28	9,5357	3,01210				
	Ortaokul	41	9,5610	3,64725				
	Lise	61	9,8361	3,18423				
Kendine Güvenli Yaklaşım	Okuryazar değil	17	19,5882	5,22086	143	2,725	,046	2-4
	İlkokul	28	18,6071	4,77912				
	Ortaokul	41	19,3659	5,25717				
	Lise	61	21,3934	4,43951				
Planlı Yaklaşım	Okuryazar değil	17	12,0000	3,74166	143	2,592	,055	Fark Yok
	İlkokul	28	12,2500	4,55115				
	Ortaokul	41	12,2195	4,40177				
	Lise	61	14,0820	3,68463				
Toplam Puan	Okuryazar değil	17	103,7647	12,50265	143	,366	,778	Fark Yok
	İlkokul	28	107,1429	18,62637				
	Ortaokul	41	103,6098	15,39136				
	Lise	61	104,9836	12,08786				

Tablo 21’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=34,3529$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=36,5357$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=34,1707$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=31,8197$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Anneleri lise mezunu olanların acelece yaklaşım becerileri anneleri ilkokul mezunu olanlara oranla daha yüksektir. Buna göre eğitim yükseldikçe aceleci yaklaşım becerisi de yükseldiğini göstermektedir. Problem Çözme alt boyutlarından düşüneni yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=17,1765$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=16,1429$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=15,6341$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=17,6457$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=11,4706$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=13,8929$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=13,3415$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=10,1803$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre eğitim seviyesi yükseldikçe kaçınan yaklaşım becerisi de yükselmektedir. Problem Çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=9,2353$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=9,5357$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=9,5610$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=9,8361$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları

değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=19,5882$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=18,6071$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=19,3659$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=21,3934$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre lise mezunlarının kendine güvenli yaklaşım becerileri ilkokul mezunlarına oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Problem Çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=12,0000$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=12,2500$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=12,2195$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=14,0820$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme toplam puan ortalamaları okuryazar olmayanların $\bar{X}=103,7647$, ilkokul mezunlarının $\bar{X}=107,1429$, ortaokul mezunlarının $\bar{X}=103,6098$ ve lise mezunlarının $\bar{X}=104,9836$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların anne eğitim durumları değişkenine göre problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:22 Katılımcıların Milli Sporcu Olup Olmama Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Milli Sporcu	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p-değeri
Acelecı Yaklaşım	Evet	78	35,8077	7,16785	145	4,355	,002
	Hayır	69	31,2464	5,23957			
Düşünen Yaklaşım	Evet	78	16,4487	5,02112	145	-,754	,756
	Hayır	69	17,0870	5,22927			
Kaçınan Yaklaşım	Evet	78	13,8333	5,66469	145	4,977	,000
	Hayır	69	9,7536	4,01617			
Değerlendirici Yaklaşım	Evet	78	9,5256	3,11145	145	-,419	,094
	Hayır	69	9,7536	3,47853			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Evet	78	19,6154	4,40847	145	-1,242	,082
	Hayır	69	20,6232	5,42082			
Planlı Yaklaşım	Evet	78	12,1154	3,86116	145	-2,728	,315
	Hayır	69	13,9420	4,25608			
Toplam Puan	Evet	78	106,9487	12,69717	145	1,874	,106
	Hayır	69	102,5217	15,90931			

Tablo 22’de Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının milli sporcu olup olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Milli olmuş sporcuların problem çözme alt boyutlarından acelecı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=35,8077$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=31,2464$ olarak bulunmuş ve acelecı yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkenin de anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre milli sporcuların problem çözme alt boyutlarından acelecı yaklaşım becerileri milli olmayan sporculara oranla daha düşük olduğu görülmektedir. Milli olmuş sporcuların problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=16,4487$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=17,0870$ olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkenin de anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Milli olmuş sporcuların

problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=13,8333$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=9,7536$ olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkeninin de anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre milli sporcuların kaçınan yaklaşım becerileri milli olmayan sporculara oranla daha yüksektir. Milli olmuş sporcuların problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,5256$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=9,7536$ olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkeninin de anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Milli olmuş sporcuların problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=19,6154$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=20,6232$ olarak bulunmuş ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkeninin de anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Milli olmuş sporcuların problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,1154$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=13,9420$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkeninin de anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Milli olmuş sporcuların problem çözme toplam puan ortalamaları $\bar{X}=106,9487$ milli olmamış sporcular ise $\bar{X}=102,5217$ olarak bulunmuş ve problem çözme toplam puan ortalamaları açısından milli sporcu olup olmama değişkeninin de anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($p>0,05$).

Tablo:23 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Branşı İle Uğraştıkları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Judo Yapma Yılı	n	$\bar{X}$	Ss	d	F	p-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	35,3137	7,64589	144	4,646	,011	1-3
	6-10 yıl arası	70	33,6429	6,08166				
	11 yıl ve üzeri	26	30,5000	5,33104				
Düşünen Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	15,6667	5,41726	144	1,812	,167	Fark Yok
	6-10 yıl arası	70	17,2286	4,86088				
	11 yıl ve üzeri	26	17,5769	4,99738				
Kaçıngan Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	12,7451	5,42160	144	4,509	,013	1-3 2-3
	6-10 yıl arası	70	12,3429	5,36733				
	11 yıl ve üzeri	26	9,1538	4,35148				
Değerlendirici Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	9,6275	3,26166	144	,836	,436	Fark Yok
	6-10 yıl arası	70	9,3714	3,42273				
	11 yıl ve üzeri	26	10,3462	2,91125				
Kendine Güvenli Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	19,4118	5,16595	144	,833	,437	Fark Yok
	6-10 yıl arası	70	20,3143	4,90059				
	11 yıl ve üzeri	26	20,8077	4,47231				
Planlı Yaklaşım	1-5 yıl arası	51	12,5490	4,19196	144	,597	,552	Fark Yok
	6-10 yıl arası	0	1 3,3571	4, 28694				
	11 yıl ve üzeri	26	12,7692	3,65850				
Toplam Puan	1-5 yıl arası	51	104,9020	12,89070	144	1,359	,260	Fark Yok
	6-10 yıl arası	70	106,3286	15,30343				
	11 yıl ve üzeri	26	100,8846	14,57759				

Tablo 23’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının judo sporu yapma yılı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}$ =35,3137, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}$ =33,6429 ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}$ =30,5000

olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre judo spor ile uğraşma yılı arttıkça aceleci yaklaşım becerisi de artmaktadır. Problem Çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=15,6667$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}=17,2286$ ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=17,5769$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=12,7451$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}=12,3429$ ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=9,1538$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre yıl arttıkça kaçınan yaklaşım becerisi de artmaktadır. Problem Çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=9,6275$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}=9,3714$ ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=10,3462$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=19,4118$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}=20,3143$ ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=20,8077$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=12,5490$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}$

=13,3571 ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=12,7692$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme toplam puan ortalamaları 1-5 yıl judo yapanların $\bar{X}=104,9020$, 6-10 arası judo yapanların $\bar{X}=106,3286$ ve 11 yıl ve üzeri judo yapanların ise $\bar{X}=100,8846$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporu ile uğraşma yılı değişkenine göre problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:24 Katılımcıların Judo Sporuna Başlama Yaşı Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Judo Sporuna Başlama Yaşı		$\bar{X}$	Ss	d	F	p-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	34,0811	6,79206	144	,629	,535	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	32,8750	6,26698				
	11 yaş ve üzeri	54	34,2037	7,14639				
Düşünen Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	15,5946	5,04127	144	1,925	,150	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	17,6786	4,97304				
	11 yaş ve üzeri	54	16,5741	5,21465				
Kaçıngan Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	11,8919	5,23229	144	2,017	,137	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	10,9286	5,42673				
	11 yaş ve üzeri	54	12,9630	5,24481				
Değerlendirici Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	9,0000	3,72678	144	1,069	,346	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	9,6786	3,14560				
	11 yaş ve üzeri	54	10,0185	3,08062				
Kendine Güvenli Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	19,1892	5,03784	144	,831	,438	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	20,3393	4,58962				
	11 yaş ve üzeri	54	20,4444	5,17493				
Planlı Yaklaşım	8 yaşa kadar	37	11,5405	3,93414	144	3,792	,025	1-2
	9-10 yaş arası	56	13,9107	3,98304				
	11 yaş ve üzeri	54	12,9815	4,22701				
Toplam Puan	8 yaşa kadar	37	100,8108	15,38910	144	2,037	,134	Fark Yok
	9-10 yaş arası	56	105,8214	4,79571				
	11 yaş ve üzeri	54	106,6667	2,98911				

Tablo 24’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X} = 34,0811$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X} = 32,8750$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X} = 34,2037$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p > 0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X} = 15,5946$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X} = 17,6786$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X} = 16,5741$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p > 0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X} = 11,8919$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X} = 10,9286$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X} = 12,9630$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p > 0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X} = 9,0000$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X} = 9,6786$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X} = 10,0185$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p > 0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X} = 19,1892$, 9-10 yaş arası başlayanların

$\bar{X}=20,3393$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X}=20,4444$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X}=11,5405$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X}=13,9107$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X}=12,9815$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre spora erken yaşta başlayanların planlı yaklaşım becerileri daha yüksektir. Problem Çözme toplam puan ortalamaları 8 yaşına kadar judoya başlayanların $\bar{X}=100,8108$, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X}=105,8214$ ve 11 yaş ve üzeri başlayanların ise $\bar{X}=106,6667$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:25 Katılımcıların İnternete Ne ile Bağlandıkları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	İnternete Bağlanma		$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-Değeri	Fark
Aceleci Yaklaşım	Bilgisayar	24	29,7083	4,76837	144	8,137	,000	1-3
	Tablet	14	30,7143	3,79126				
	Cep Telefonu	109	34,9174	6,94306				
Düşünen Yaklaşım	Bilgisayar	24	17,8333	5,18917	144	3,409	,036	1-3
	Tablet	14	19,5000	3,45855				
	Cep Telefonu	109	16,1560	5,15352				
Kaçıngan Yaklaşım	Bilgisayar	24	9,5000	5,72561	144	4,536	,012	1-3
	Tablet	14	10,1429	5,36165				
	Cep Telefonu	109	12,6789	5,09335				
Değerlendirici Yaklaşım	Bilgisayar	24	9,7917	3,13437	144	,111	,895	Fark Yok
	Tablet	14	9,9286	2,64471				
	Cep Telefonu	109	9,5596	3,40324				
Kendine Güvenli Yaklaşım	Bilgisayar	24	19,9583	3,83892	144	1,361	,260	Fark Yok
	Tablet	14	22,1429	3,25475				
	Cep Telefonu	109	19,8532	5,26136				
Planlı Yaklaşım	Bilgisayar	24	13,7917	3,99977	144	2,014	,137	Fark Yok
	Tablet	14	14,5714	2,84779				
	Cep Telefonu	109	12,5872	4,26052				
Toplam Puan	Bilgisayar	24	100,4583	14,34355	144	1,428	,243	Fark Yok
	Tablet	14	107,1429	11,48147				
	Cep Telefonu	109	105,5505	14,69031				

Tablo 25’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının internete ne ile bağlanma değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem Çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}$ =29,7083, internete tabletle bağlananların $\bar{X}$ =30,7143 ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}$ =30,9174 olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir(p<0,05). Buna göre internete bilgisayarla bağlananların aceleci yaklaşım becerileri cep telefonla bağlananlara oranla daha yüksektir. Problem Çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları internete

bilgisayarla bağlananların $\bar{X}=17,8333$, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=19,5000$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=16,1560$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre internete bilgisayarla bağlananların düşünen yaklaşım becerileri cep telefonla bağlananlara oranla daha düşüktür. Problem Çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}=9,5000$, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=10,1429$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=12,6789$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre internete bilgisayarla bağlananların düşünen yaklaşım becerileri cep telefonla bağlananlara oranla daha yüksektir. Problem Çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}=9,7917$, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=9,9286$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=9,5596$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}=19,9583$, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=22,1429$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=19,8532$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}$

=13,7917, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=14,5714$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=12,5872$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem Çözme toplam puan ortalamaları internete bilgisayarla bağlananların $\bar{X}=100,4583$, internete tabletle bağlananların $\bar{X}=107,1429$ ve internete cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X}=105,5505$ olarak bulunmuş ve Katılımcıların internete ne ile bağlandıkları değişkeninde problem çözme toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:26 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmadıkları Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Kaldığı Yerde İnternet	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p-değeri
Acelec Yaklaşım	Evet	110	34,4364	6,92758	145	2,436	,027
	Hayır	37	31,3784	5,51438			
Düşünen Yaklaşım	Evet	110	16,6091	5,25513	145	-,568	,303
	Hayır	37	17,1622	4,70528			
Kaçıngan Yaklaşım	Evet	110	12,8455	5,27794	145	3,785	,129
	Hayır	37	9,1622	4,60985			
Değerlendirici Yaklaşım	Evet	110	9,4545	3,26964	145	-1,137	,902
	Hayır	37	10,1622	3,29573			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Evet	110	19,7455	5,02733	145	-1,463	,268
	Hayır	37	21,1081	4,48939			
Planlı Yaklaşım	Evet	110	12,7000	4,07847	145	-1,382	,310
	Hayır	37	13,7838	4,26963			
Toplam Puan	Evet	110	105,6909	14,43667	145	1,191	,671
	Hayır	37	102,4324	14,27029			

Tablo 26'da Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının kaldıkları yerde internet olup olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından acelec yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=34,4364$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=31,3784$ olarak bulunmuş ve acelec yaklaşım puan

ortalamları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Buna göre kaldıkları yerde internet olmayanların aceleci yaklaşım becerileri kaldıkları yerde internet olanlara oranla daha yüksektir. Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=16,6091$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=17,1622$ olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,8455$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=9,1622$ olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,4545$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=10,1622$ olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=19,7455$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=21,1081$ olarak bulunmuş ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,7000$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X}=13,7838$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Kaldıkları yerde internet olanların problem çözme toplam puan

ortalamaları $\bar{X} = 105,6909$ ve kaldıkları yerde internet olmayanların ise $\bar{X} = 102,4324$ olarak bulunmuş ve toplam puan ortalamaları açısından kaldıkları yerde internet olup olmama değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$).

Tablo:27 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmeme Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Her Gün İnternete Girme	N	$\bar{X}$	S	S	t	p -değeri
Acelecilik Yaklaşımı	Evet	111	34,2342	6,88339	145	1,813	,135
	Hayır	36	31,9167	5,92030			
Düşünen Yaklaşımı	Evet	111	16,6486	5,41488	145	-,414	,016
	Hayır	36	17,0556	4,09142			
Kaçıngan Yaklaşımı	Evet	111	12,4775	5,34934	145	2,256	,369
	Hayır	36	10,1944	5,03598			
Değerlendirici Yaklaşımı	Evet	111	9,4414	3,26325	145	-1,244	,943
	Hayır	36	10,2222	3,30464			
Kendine Güvenli Yaklaşımı	Evet	111	19,9009	4,90817	145	-,811	,555
	Hayır	36	20,6667	4,97422			
Planlı Yaklaşımı	Evet	111	12,7928	4,19766	145	-,925	,755
	Hayır	36	13,5278	3,96042			
Toplam Puan	Evet	111	105,3063	14,92088	145	,642	,410
	Hayır	36	103,5278	12,83630			

Tablo 27’de Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının her gün internete girip girmeme değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından acelecilik yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X} = 34,2342$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X} = 31,9167$ olarak bulunmuş ve acelecilik yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$). Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X} = 16,6486$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X} = 17,0556$ olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0,05$). Buna göre her

gün internete girenlerin düşünen yaklaşım becerileri girmeyenlere oranla daha yüksektir. Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,4775$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X}=10,1944$ olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=9,4414$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X}=10,2222$ olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=19,9009$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X}=20,6667$ olarak bulunmuş ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Her gün internete girenlerin problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=12,7928$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X}=13,5278$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Her gün internete girenlerin problem çözme toplam puan ortalamaları $\bar{X}=105,3063$ ve her gün internete girmeyenlerin ise $\bar{X}=103,5278$ olarak bulunmuş ve problem çözme toplam puan ortalamaları açısından her gün internete girme durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$).

Tablo:28 Katılımcıların Gelir Düzeylerini Hissetme Durumları Değişkenlerine Göre Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin onewayanova Testi Sonuçları.

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Gelir Düzeylerini Hissetme Durumu	n	$\bar{X}$	Ss	Sd		p-Değeri	Fark
Acelecı Yaklaşım	Düşük	11	32,8182	5,17336	144	2,505	,000	2-3
	Orta	111	35,0000	6,67424				
	Yüksek	25	28,1200	4,29457				
Düşünen Yaklaşım	Düşük	11	15,8182	3,31114	144	6,576	,002	2-3
	Orta	111	16,1081	5,21074				
	Yüksek	25	20,0000	4,08248				
Kaçınan Yaklaşım	Düşük	11	13,5455	6,02268	144	4,963	,008	1-3 2-3
	Orta	111	12,4144	5,13184				
	Yüksek	25	9,0000	5,19615				
Değerlendirici Yaklaşım	Düşük	11	9,2727	3,19659	144	,847	,061	Fark Yok
	Orta	111	9,3514	3,21827				
	Yüksek	25	11,0400	3,34764				
Kendine Güvenli Yaklaşım	Düşük	11	20,7273	3,71728	144	,923	,057	Fark Yok
	Orta	111	19,5676	4,94078				
	Yüksek	25	22,1200	4,87613				
Planlı Yaklaşım	Düşük	11	15,6364	4,10543	144	,206	,001	1-2 1-3 2-3
	Orta	111	12,2703	4,06078				
	Yüksek	25	14,9200	3,48712				
Toplam Puan	Düşük	11	107,9091	13,67080	144	,293	,747	Fark Yok
	Orta	111	104,4775	14,43723				
	Yüksek	25	105,2800	15,03197				

Tablo 28’de Katılımcıların problem çözme alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Problem çözme alt boyutlarından acelecı yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}$ =32,8182, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}$ =35,0000 ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}$ =28,1200 olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından acelecı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark

tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre gelir düzeylerini yüksek hissedenlerin aceleci yaklaşım becerileri daha yüksek olduğu görülmektedir. Problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}=15,8182$, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=16,1081$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=20,0000$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre gelir düzeylerini yüksek hissedenlerin düşünen yaklaşım becerileri daha düşük olduğu görülmektedir. Problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}=13,5455$, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=12,4144$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=9,0000$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre gelir düzeylerini yüksek hissedenlerin kaçınan yaklaşım becerileri daha yüksek olduğu görülmektedir. Problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}=9,2727$, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=9,3514$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=11,0400$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}=20,7273$, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=19,5676$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=22,1200$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$). Problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}$

=15,6364, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=12,2703$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=14,9200$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre gelir düzeyini orta seviyede hissedenlerin problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım düzeyleri dah yüksek tespit edilmiştir. Problem çözme toplam puan ortalamaları gelir düzeyleri düşük olanların $\bar{X}=107,9091$, gelir düzeyi orta olanların $\bar{X}=104,4775$ ve gelir düzeyleri yüksek olanların ise $\bar{X}=105,2800$ olarak bulunmuş ve gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre problem toplam puan ortalamalarında anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:29 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmama Değişkenine Göre Problem Çözme Becerisi Alt Boyutları ve Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

Problem Çözme Envanteri Alt Boyutları	Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumu Mezunu	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p-değeri
Acelecî Yaklaşım	Evet	45	32,5333	6,83108	145	-1,363	,855
	Hayır	102	34,1667	6,63636			
Düşünen Yaklaşım	Evet	45	18,2667	5,01996	145	2,432	,769
	Hayır	102	16,0784	5,03195			
Kaçınan Yaklaşım	Evet	45	12,0889	5,98415	145	,256	,044
	Hayır	102	11,8431	5,07322			
Değerlendirici Yaklaşım	Evet	45	9,6444	3,19200	145	,029	,404
	Hayır	102	9,6275	3,33277			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Evet	45	20,4889	4,74161	145	,654	,476
	Hayır	102	19,9118	5,00713			
Planlı Yaklaşım	Evet	45	13,3111	3,99899	145	,657	,247
	Hayır	102	12,8235	4,21081			
Toplam Puan	Evet	45	106,3111	13,47527	145	,804	,579
	Hayır	102	104,2353	14,83185			

Tablo 29’da Katılımcıların problem çözme alt boyutları ve toplamına ait ortalamalarının spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olup olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından aceleci yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =32,5333 olmayanların ise $\bar{X}$ =34,1667 olarak bulunmuş ve aceleci yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından düşünen yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =18,2667 olmayanların ise $\bar{X}$ =16,0784 olarak bulunmuş ve düşünen yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından kaçınan yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =12,0889 olmayanların ise $\bar{X}$ =11,8431 olarak bulunmuş ve kaçınan yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$). Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olmayanların kaçınan yaklaşım becerileri olanlara oranla daha yüksek tespit edilmiştir. Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =9,6444 olmayanların ise $\bar{X}$ =9,6275 olarak bulunmuş ve değerlendirici yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}$ =20,4889 olmayanların ise $\bar{X}$ =19,9118 olarak bulunmuş ve kendine güvenli yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Spor

içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme alt boyutlarından planlı yaklaşım puan ortalamaları $\bar{X}=13,3111$ olmayanların ise $\bar{X}=12,8235$ olarak bulunmuş ve planlı yaklaşım puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$). Spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olanların problem çözme toplam puan ortalamaları $\bar{X}=13,3111$ olmayanların ise $\bar{X}=12,8235$ olarak bulunmuş ve problem çözme toplam puan ortalamaları açısından spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olma değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0,05$).

3.3. Araştırma Grubunun İnternet Bağımlılığı Ölçeğine İlişkin Bulguları

Tablo:30 Katılımcıların Genel Olarak İnternet Bağımlılık Düzeylerinin Toplam Puanına Ait $\bar{X}$ ve Ss Değerlerine İlişkin Sonuçlar

		$\bar{X}$	Ss	Min	Max	Ölçekten alınabilecek En Düşük ve En Yüksek Puan
İnternet Bağımlılık Düzeyleri	147	28,8912	13,66484	2,00	64,00	0-100

Tablo 30’da Katılımcıların geneline ait internet bağımlılığının toplam puan dağılımları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, internet bağımlılığı toplam puanı $\bar{X}=28,8912$ olarak tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan judocuların internet bağımlılık ölçeğinin toplamından almış oldukları $\bar{X}=28,8912$, puan ölçekten alınabilecek değerler (ölçekten en düşük 0 – en yüksek 100 puan alınabilmektedir.)göz önüne alındığında düşük düzeyde internet bağımlısı oldukları diğer bir ifade ile yaşamında internet kullanımına bağlı herhangi bir sorun yaşamayan “ortalama internet kullanıcısı” olarak tanımlana bilirler.

Tablo:31 Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Yaş		$\bar{X}$	Ss	d	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	16 yaşa kadar	58	28,9138	14,68414	44	,042	,959	Fark Yok
	17-18 yaş	42	28,4286	14,10612				
	19 yaş ve üzeri	47	29,2766	12,15605				

Tablo 31’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda 16 yaşa kadar olanların internet bağımlık düzeyleri $\bar{X}$ =28,9138, 17-18 yaş arası olanların $\bar{X}$ =28,4286 ve 19 yaş ve üzeri olanların ise $\bar{X}$ =29,2766 olarak tespit edilmiş ve yaş değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir(p>0,05).

Tablo:32 Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Erkek	4	28,3784	13,59462	-,457	,961
	Kadın	73	29,4110	13,81006		

Tablo 32’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda erkeklerin internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}$ =28,3784 kadınların ise $\bar{X}$ =29,4110 olarak tespit edilmiş ve cinsiyet değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir(p>0,05).

Tablo:33 Katılımcıların Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Eğitim Durumu	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Lise	111	29,3063	14,70670	,646	,520
	Üniversite	36	27,6111	9,84531		

Tablo 33’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda lise mezunlarının internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}=29,3063$ üniversite mezunlarının ise $\bar{X}=27,6111$ olarak tespit edilmiş ve eğitim durumu değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:34 Katılımcıların Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Baba Eğitim Durumu		$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	İlkokul	31	34,2903	17,18564	143	3,125	,028	1-4
	Ortaokul	36	25,5556	13,31689				
	Lise	61	29,4590	11,55361				
	Üniversite	19	24,5789	11,80544				

Tablo 34’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda babaları ilkokul mezunu olan judocuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}=34,2903$, ortaokul mezunu olanların $\bar{X}=25,5556$, lise mezunu olanların $\bar{X}=29,4590$ ve üniversite mezunu olanların ise olarak $\bar{X}=24,5789$ tespit edilmiş ve baba eğitim durumu değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilmiştir($p<0,05$). Buna göre eğitim düzeyi yükseldikçe internet bağımlılık düzeyi de düşmektedir.

Tablo:35 Katılımcıların Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Baba Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	Ss	d	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Okuryazar	17	28,6471	14,21681	143	,763	,517	Fark Yok
	İlkokul	28	32,2500	17,50476				
	Ortaokul	41	28,7073	14,31301				
	Lise	61	27,5410	10,90195				

Tablo 35’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda anneleri okuryazar olan judocuların internet bağımlık düzeyleri $\bar{X}$ =28,6471, ilkokul mezunu olanların $\bar{X}$ =32,2500, ortaokul mezunu olanların $\bar{X}$ =28,7073 lise mezunu olanların ise olarak $\bar{X}$ =24,5410 tespit edilmiş ve anne eğitim durumu değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir(p>0,05).

Tablo:36 Katılımcıların Milli Sporcu Olma Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Milli Sporcu	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Evet	78	29,8718	14,27591	,925	,248
	Hayır	69	27,7826	12,95339		

Tablo 36’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri milli sporcu olup olmama durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda milli sporcuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}$ =29,8718 ve milli sporcu olmayanların ise $\bar{X}$ =27,7826 olarak tespit edilmiş ve milli sporcu olup olmama durumu değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir(p>0,05).

Tablo:37 Katılımcıların Kaç Yıldır Judo Sporunu İle Uğraştıkları Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Kaç Yıldır Judo Sporunu Yapıyorsun	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	1-5 yıl arası	51	26,3529	11,87068	144	2,419	,093	Fark Yok
	6-10 yıl arası	70	31,4571	15,31475				
	11 yıl ve üzeri	26	26,9615	11,21956				

Tablo 37’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin kaç yıldır judo sporu yaptıkları değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda 1-5 yıldır judo ile uğraşanların sporcuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}$ =26,3529, 6-10 yıldır uğraşanların $\bar{X}$ =31,4571 ve 11 yıl ve üzeri uğraşanların ise $\bar{X}$ =26,9615 olarak tespit edilmiş ve kaç yıldır judo sporu yaptıkları değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:38 Katılımcıların Judo Sporuna Başlama Yaşı Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Judo Sporuna Başlama Yaşı	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	8 yaşa kadar	37	29,8378	13,54522	144	2,670	,073	Fark Yok
	9-10 yaş	56	31,4286	15,14278				
	11 yaş ve üzeri	54	25,6111	11,55041				

Tablo 38’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin judo sporuna başlama yaşı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda 8 yaşına kadar judo sporuna başlayan judocuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X}$ =29,8378, 9-10 yaş arası başlayanların $\bar{X}$ =31,42,86 ve 11 yıl ve üzeri başlayanların ise $\bar{X}$ =26,6111 olarak tespit edilmiş ve judo sporuna başlama yaşı

değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:39 Katılımcıların İnternete Bağlanma Şekli Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	İnternete Bağlanma	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Bilgisayar	24	26,8333	11,60834	144	,343	,710	Fark Yok
	Tablet	14	30,0000	10,80598				
	Cep Telefonu	109	29,2018	14,43875				

Tablo 39’da Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin internete bağlanma şekli değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda internete bilgisayarla bağlananların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X} = 26,8333$, tabletle bağlananların $\bar{X} = 30,0000$ ve cep telefonu ile bağlananların ise $\bar{X} = 29,2018$ olarak tespit edilmiş ve judo sporcularının internete bağlanma şekli değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:40 Katılımcıların Kaldıkları Yerde İnternet Olup Olmama Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Kaldığı Yerde İnternet	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Evet	110	29,9182	14,22179	1,579	,119
	Hayır	37	25,8378	11,49278		

Tablo 40’da Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri kaldıkları yerde internet olup olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda kaldıkları yerde internet olan sporcuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X} = 29,9182$ ve internet olmayan sporcuların ise $\bar{X} = 25,8378$ olarak tespit edilmiş ve

kaldıkları yerde internet olup olmama değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:41 Katılımcıların Her Gün İnternete Girip Girmeme Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Her Gün İnternete Giriyor musun	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Evet	111	30,0721	13,87064	1,855	,486
	Hayır	36	25,2500	12,49771		

Tablo 41’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri her gün internete girip girmeme değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda her gün internete giren sporcuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X} = 30,0721$ ve girmeyen sporcuların ise $\bar{X} = 25,2500$ olarak tespit edilmiş ve judocuların her gün internete girip girmeme değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir($p>0,05$).

Tablo:42 Katılımcıların Gelir Düzeylerini Hissetme Durumu Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin Anova Testi Sonuçları

	Gelir Düzeyini Hissetme Durumu		$\bar{X}$	Ss	Sd	F	p-değeri	Fark
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Düşük	11	29,7273	16,75763	144	,031	,969	Fark Yok
	Orta	111	28,7477	13,87835				
	Yüksek	25	29,1600	11,64646				

Tablo 42’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeylerinin gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı onewayanova testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda gelir düzeylerinin düşük hisseden judocuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X} = 29,7273$, orta hissedenlerin $\bar{X} = 28,7477$ ve yüksek hissedenlerin

ise $\bar{X} = 29,1600$ olarak tespit edilmiş ve judo sporcularının gelir düzeylerini hissetme durumu değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($p > 0,05$).

Tablo:43 Katılımcıların Spor İçerikli Bir Eğitim Kurumundan Mezun Olup Olmama Değişkenine Göre İnternet Bağımlılık Düzeyi Toplam Puanına İlişkin t-testi Sonuçları

	Spor İçerikli Eğitim Kurumundan Mezun Olmayanlar	n	$\bar{X}$	Ss	t	p-değeri
İnternet Bağımlılık Düzeyi	Evet	45	29,2000	13,29833	,181	,541
	Hayır	102	28,7549	13,88598		

Tablo 43’de Katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olup olmama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı t testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olan judocuların internet bağımlılık düzeyleri $\bar{X} = 29,2000$ ve mezun olmayanların ise $\bar{X} = 28,7549$ olarak tespit edilmiş ve judocuların spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olup olmama değişkenine göre internet bağımlılık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($p > 0,05$).

BÖLÜM 5

5. SONUÇ ve TARTIŞMA

Araştırma kapsamına yapılan çalışmalara göre Sporcuların cinsiyet değişkeninde problem çözme beceri düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilemezken, yaş, eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne eğitim durumu, milli sporcu olup olmama, kaç yıldır judo sporu ile uğraştıkları, judo sporuna başlama yaşı, internete bağlanma şekli, kaldığı yerde internet olup olmama durumu, her gün internete bağlanıp bağlanmama, gelir düzeylerini hissetme durumu ve spor içerikli bir eğitim kurumundan mezun olup olmama değişkenlerinde ise problem çözme düzeylerinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Sporcuların internet bağımlılık düzeylerinde baba eğitim durumu değişkeninde anlamlı bir fark tespit edilirken, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, anne eğitim durumu, milli sporcu olup olmama, kaç yıldır judo yaptığı, spora başlama yaşı, internete bağlanma şekli, kaldığı yerde internet olup olmama durumu, her gün internete bağlanma durumu, gelir düzeyini hissetme durumu ve spor içerikli bir kurumdan mezun olma değişkenlerinde ise anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

Bilgin (2010) tarafından 15-17 Yaş Grubu Ergenlerde Bilinçli Farkındalık Düzeyi İle ve Denetim Odağına Göre Problem Çözme Beceri Algıları isimli çalışmasında öğrencilerin problem çözme becerisi algılarında cinsiyet ve yaş grupları ile öğrenim görülen sınıf düzeylerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulamazken öğrencilerin devam ettikleri bölüme göre problem çözme beceri algıları puan ortamları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulmuştur.

Ağılönü (2014) tarafından yapılan Farklı Spor Branşlarıyla Uğraşan Sporcuların Hayal Etme Ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi çalışmasında ise Muğla ilinde yaşayan 14-36 yaş arasında bulunan toplam 239 kadın (%47,4) ve 265 erkek (%52,6) olmak üzere 504 sporcuya uygulanmıştır. Hayal etme alt boyutlarının cinsiyete göre

anlamalı farklılık oluşturup oluşturmadığı ve bu araştırmada sonuç olarak; sporcularda fiziksel gelişimlerinin yanında hayal etme düzeyleri belirlenirken problem çözme becerilerinin de göz önünde bulundurulması durumunda daha başarılı sporcular yetiştirilebileceği tespit edilmiştir.

Aldemir (2013) tarafından yapılan çalışmada Elit Sporcularda İmgelemenin Benlik Algısı Ve Problem Çözme Becerisine Etkisi çalışmasında elit sporcuların başarılarını artırmada imgeleme çalışmalarının benlik algısı ve problem çözme becerisi üzerindeki etkilerini incelendiğinde ise elde edilen bulgular ışığında, imgeleme çalışmalarının sporcuların benlik algısı ve problem çözme becerisi gelişimleri üzerinde olumlu etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Aydın (2017) tarafından yapılan bu araştırmada ise su topusporu ile ilgilenen kadın su topu sporcularının stres düzeylerinin problem çözmebecerileriyle olan ilişkisi incelenmiştir. Ankete katılan 149 sporcudan çıkan sonuçlara göre ise Analiz sonucu elde edilen verilere göre, Farklı yaş grupları arasında AlgılananStres Ölçeği ve Değerlendirici Yaklaşım açısından istatistiksel olarak anlamlıfarklılık bulunmuştur. Boyları farklı olan gruplar arasında Düşünen Yaklaşım, Planlı Yaklaşım ve Problem Çözme Envanteriaçısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmaktadır. Eğitim durumu farklı olan gruplar arasındaDeğerlendirici Yaklaşım açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmaktadır. Algıladığı gelir seviyesi farklı olan gruplar arasında DüşünenYaklaşım ve Problem Çözme Envanteri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Spor yapma süresi farklı olan gruplar arasında; DüşünenYaklaşım ve Planlı Yaklaşım açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Kiloları farklı olan gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı belirtilmiştir.

Göçer(2018) tarafından yapılan Farklı Branşlardaki Erkek Ve Bayan Sporcuların Atılganlık İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi çalışmasında farklı branşlarda spor yapan öğrencilerin problem çözme becerileri ve atılganlık düzeyi arasında ilişki olup olmadığını araştırmak ve problem çözme ve atılganlık düzeylerini spor branşı, cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyine göre incelenmiştir. Sonuç olarak atılganlık düzeyi arttıkça problem çözme becerisi de artmaktadır. Farklı branşlar ile uğraşan sporcuların atılganlık düzeyleri orta düzeyde olup, problem çözme becerisine olan güven duygularının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet, uğraşılan spor branşı ve sedanter olma, problem çözme becerisi ve atılganlık düzeyi üzerinde etkili bir faktör değildir. Ailelerin eğitim düzeyinin çocuğun problem çözme becerileri konusunda kendilerini algılayışlarını etkilemediği görülürken, ailenin eğitim düzeyi arttıkça çocuğunun atılganlık düzeyi de olumlu şekilde etkilenmektedir.

Öztürk ve ark (2016) tarafından Judocular üzerinde yapılan Judocuların Problem Çözme Becerilerinin Ve Sportif Güven Düzeylerinin İncelenmesi araştırmasında Trabzon Olimpiyat Hazırlık Merkezi'ndeki judocuların problem çözme becerileri ve sportif güven düzeylerinin incelenmesidir. Araştırma sonucunda; judocuların cinsiyet ve milli sporcu olma değişkeni açısından problem çözme becerileri puanlarına bakıldığında, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Yine yaş, eğitim durumu, antrenman yaşı ve antrenör ile çalışma yılına baktığımızda ise eğitim durumu değişkeninde anlamlı farklılık söz konusudur. Judocuların sportif güven düzeyi puanlarına baktığımızda ise; değişkenlerin hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırma Judocularının problem çözme becerileri ve sportif güven düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada problem çözme becerilerinin milli olma durumu ve cinsiyet değişkeni üzerinde irdelediğimizde milli olma durumunda herhangi bir

anlamli farklılık söz konusu değilken, cinsiyet değişkeni üzerinde anlamli bir farklılığın oluştuğu görülmektedir. Araştırmada cinsiyete göre problem çözme becerileri puan ortalaması erkeklerde $101,00 \pm 15,410$ iken, kızlarda $90,165 \pm 20,104$ olarak belirlenmiştir. Buna göre erkek judocuların problem çözme becerilerine ait puan ortalamaları, kız judocularına oranla daha yüksektir ve erkek judocular lehine problem çözme becerilerinde anlamli farklılık belirlenmiştir. Bu durum kız judocuların erkek judocularına oranla olaylara ve karşılaştıkları problemlere karşı duygusal davranmaları, yapılan spor branşı gereği mücadeleye dayalı ve fiziksel sınırları zorlayan bir spor olmasından dolayı erkek judocuların kız judoculara oranla problem çözme becerilerinin yüksek olması beklenebilir.

Beliz (2016) tarafından yapılan 18-25 Yaş Arası Genç Yetişkinlerde Problemlı İnternet Kullanımı ve İletişim Becerileri Arasındaki ilişki çalışmasında 18-25 yaş arası seçkisiz örnekleme yolu ile seçilen 251 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerin 153'ü kız (%61) ve 98'i erkek (%39) öğrencidir. Regresyon analizi sonucunda üstbilişlerden olumsuz inançlar, bilişsel güvensizlik ve düşünce kontrol stratejilerinden endişelenmenin problemlı internet kullanımının tüm alt boyutlarını yordadığı bulunmuştur.

Yiğit'in (2015) yılında yaptığı "13-18 Yaş Aralığındaki Ergenlerde, Problemlı İnternet Kullanımı, Öz Anlayış Ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" yüksek lisans tezi çalışmasında ise Araştırma, 62 (% 38.8) kız ve 98 (%61.2) erkek, 160 kişilik bir örneklem grubunda gerçekleştirilmiştir. Problemlı internet kullanımı ve iletişim becerileri değeri arasında anlamli bir ilişki bulunmamıştır ($t_{158} = -1,305$; $p > ,05$). Öz anlayış ve problemlı bilgisayar kullanımı arasındaki ilişki ise anlamli bulunmuştur ($t_{158} = 3,205$; $p < ,01$). Öz anlayış ile normal bilgisayar kullanımı pozitif ve problemlı bilgisayar kullanımı negatif korelasyondadır. Sonucuna ulaşılmıştır.

Balcı ve ark(2009) tarafından Selçuk Üniversitesi'nde öğrenimini sürdüren 953 öğrenciye uygulanan Üniversite Öğrencileri Arasında İnternet Bağımlılığı Ve İnternet

Bağımlıların Profili Tez çalışmasında katılımcıların yüzde 23,2'si internet bağımlılığı belirtisi göstermektedir. İnternet bağımlılığı üzerinde demografik değişkenlerin (cinsiyet ve aylık harcama miktarı) ayırt edici bir etkisi bulunmamaktadır. İnternet bağımlılarını, bağımlı olmayanlardan ayıran en güçlü iki değişken ise sırasıyla internet kullanım süresi ve internete duyulan güvendir. Açık bir ifadeyle internet bağımlıları daha uzun süre internet kullanmakta ve internete daha fazla güven duymaktadırlar.

Ağılönü (2014) yapılan Farklı Spor Branşlarıyla Uğraşan Sporcuların Hayal Etme Ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi çalışmasında ise Problem çözme becerisi alt boyutlarından problem çözme güveni değerleri ile hayal etme alt boyutlarından bilişsel imgeleme, motivasyonel özel imgeleme, motivasyonel genel ustalık değerleri arasında ve yaklaşma-kaçınma değerleri ile hayal etme alt boyutlarından bilişsel imgeleme, motivasyonel özel imgeleme, motivasyonel genel ustalık değerleri arasında, kişisel kontrol değerleri ile hayal etme alt boyutlarından bilişsel imgeleme, motivasyonel genel ustalık değerleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki, problem çözme güveni değişkenleri arasında ve motivasyonel genel imgeleme, problem çözme güveni ve yaklaşma-kaçınma Değişkenleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunduğunu ifade etmiştir.

Şehidoğlu (2004) tarafında yapılan 15-17 Yaş Grubu Ergenlerde Bilinçli Farkındalık Düzeyi İle Problemler İnternet Kullanımı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi isimli yüksek lisans tez çalışmasında ise Bulgulara göre 15-17 yaş arası ergenlerde bilinçli farkındalık düzeyi ile problemler internet kullanımı arasında negatif yönlü, güçlü bir ilişki bulunmuştur. Cinsiyet değişkeni açısından kızlarda bilinçli farkındalık düzeyi ile problemler internet kullanımı arasında yüksek bir ilişki gözlenirken, erkekler de orta düzeyde bir ilişki gözlenmiştir. Problemler internet kullanımı bakımından ise erkek ve kız ergenler arasında bir farklılık tespit edilemediğini belirtmiştir.

Büyükfiliz (2016) yapılan 18-25 Yaş Arası Genç Yetişkinlerde Problemli İnternet Kullanımı Ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki çalışmasında ise Bulgulara göre cinsiyet, yaş, sosyoekonomik düzey, akademik başarı, internet kullanma amaçları, internette geçirilen süreye iletişim becerileri ile problemli internet kullanım puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi ile problemli internet kullanımı puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Akademik başarı düzeyi ile problemli internet kullanımı arasında oldukça anlamlı ve yüksek bir negatif korelasyon olduğu görülmüştür. Problemli internet kullanımı olan ve olmayan öğrenciler arasında oyun oynama ve derslerle ilgili araştırma yapma amacı ile kullanma açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. İletişim becerileri ve problemli internet kullanımları arasında negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. İletişim becerileri puanları yükseldikçe problemli internet kullanımı puanları azalmakta olduğunu fark etmiştir

5.1. ÖNERİLER

5.1.2. Öneriler

Yirmi birinci yüzyılın eğitim sisteminin hedefi sürekli değişen ve gelişen dünyanın bu hızına uyum sağlayabilen, mantıklı iletişim kurabilen, araştırmacı, okuyan, düşünen, üretebilen, problemlerle yüzleşen ve problemler karşısında etkili karar verebilen problem çözme becerisi gelişmiş bir nesil yetiştirilmek istenmektedir. Bunun içinde aşağıdaki öneriler gündeme getirilmiştir.

1. Problem çözme becerileri bireyin hem fiziksel hem de psikolojik sağlığını olumlu yâda olumsuz yönde etkilemektedir. Kişinin yukarıda da bahsettiğimiz şu özelliklerinin;

a) Mantıklı iletişim kurabilen,

b) Araştırmacı,

- c) Okuyan,
- d) Düşünen,
- e) Üretebilen
- f) Problemlerle yüzleşen
- g) Problemler karşısında etkili karar verebilen
- ğ) Problem çözme becerisi gelişmiş

Bir birey yetişmesinde problem çözmenin yeri oldukça önemlidir. Problem karşısında verdiğimiz ilk tepki çok önemlidir. Çünkü bu tepki hayatımızın hemen hemen her anında karşımıza çıkacağını bilmek gündelik yaşantımızda bize ciddi oranda avantaj sağlayacaktır. İnsanın olduğu her yerde problem ve problem çözme olacaktır.

Örneğin eğitim hayatımız, İş hayatımızda, aile yaşantımızda kısacası insan varsa problem ve problem çözme olacaktır. Bu nedenle bireyin problemler karşısında verdiği tepkilerin geliştirilmesi ve bireylerin bu yönlerlerinin gelişmesinde fiziksel ve psikolojik destek verilmeli bunun artık hayatımızdın gerçeği olduğunu kabul etmesini sağlayacak projeler, eğitimler, seminerler ne gerekiyorsa yapılması sağlanmalıdır.

2. Problem çözmenin bireyin günlük hayatının dışında artık mesleki durumlarını da etkilemektedir. Örneğin spor da artık günümüzde bir meslek olarak kabul edilmiş olup, ciddi bir söz hakkına sahip olmuştur. Bu nedenle de birçok spor branşında problem ve problem çözme kavramlarıyla karşı karşıya kalmıştır.

Kendi branşlarında müsabık olan sporcuların problem çözme becerilerinin geliştirilmesi o sporcuya çabuk karar verme, etkili karar verme, oyun zekâsı hamlesi, problem karşısında direnç gösterme ve olumlu karar verme yeteneğinin gelişmesine oldukça katkı sağlamaktadır. Bu nedenle sporcularımıza problem çözme becerilerinin gelişimini sağlayacak etkili ve sağlıklı karar vermelerini sağlayacak eğitimlerin verilmesi

artık branş antrenmanları ne kadar önemli ve gerekli ise artık mental antrenmanın önemi o kadar önemli olduğu anlatılmalı bu yönde eğitimler verilmelidir.

3. Problem çözme becerilerinin gelişimi için bireye verilen yada verilmeye çalışılan eğitimlerin büyük önem taşımaktadır. Bu eğitimlerin merak duygusunu harekete geçirerek araştırma yapmasın, fikirlerini sunmakta cesaretli olmasını gerektiği, fikir tartışmasına girmesini sağlayacak ortamlar hazırlanarak sporcularımızın ve bireylerin problem çözme becerilerinin gelişimi sağlanmalıdır. Bingham(1998) a göre Merakın teşvik edildiği, fikirlerinin tartışıldığı, bireyin duygularının dikkate alındığı, bireysel ihtiyaçlarının göz önünde tutulduğu ortamlar yaratılarak sağlanır sözü ile desteklenmektedir.

4. Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmada sınırlılıklar bulunmaktadır. Çalışmamızın konusu sadece Büyükler süper liginde yarışan judocularımıza yapılmış olup Judo branşında yarışan sporcularımızın anketimize verdiği cevaplar ve bu cevaplardan yararlanılarak elde edilen sonuçlara dayanılarak yapılmıştır. Bu çalışmanın gerek Judo federasyonu, milli takım teknik ekibi ve kulüp antrenörleri ile paylaşarak sporcularımızın problemle karşılaştıkları anda verdikleri tepkilerin sonuçları hakkında bilgi verilerek sporcularımızın bu yöndeki varsa eksiklerinin yoksa mevcut durumun daha verimli bir eğitim sisteminden yararlanılarak geliştirilmesi sporcularımızın gündelik hayatlarında, yaptıkları sporlarda, eğitim hayatında problem çözme becerileri geliştirilerek olumlu yönde etki etmesi sağlanmalıdır.

21. yılın eğitim sisteminin ve milenyum çağı olarak adlandırılan çağımızın bir gerçeği de internettir. İnsanlar artık gündelik yaşamlarının büyük bir bölümünü maalesef olumlu yâda olumsuz yönde etkileri olsa bile internette harcamaktadır. AraştırmamızBüyükler süper liginde yarışan judocularımıza anketler yapılmış olup birçoğunun verdiği cevaplar doğrultusunda hemen hemen büyük bir çoğunluğunu gündelik

yaşamlarında interneti kullandığı tespit edilmiştir. Bu durumun olumlu etkileri olduğu kadar olumsuz etkilerinin de olduğunun farkında olunmalıdır. Sporcularımızın internette maalesef araştırma yapmak, eğitimleri ile ilgili çalışma yapmaktan daha fazla sosyal medyada vakit geçirdiği ortaya çıkmaktadır.

Sporcularımızın bu sosyal medya çılgınlığına kaptıran etkenler arasında alışveriş mağazalarının, yemek şirketlerinin, hediyelik ürünler üreten ve satan firmaların olması ve bazı ürünlerinin sadece internette bulunmasının büyük bir payı vardır. Bu durumun önüne geçilmesi hakkında çok ciddi çalışmalar yapılsa da maalesef kayda değer somut bir adım veya bir çalışma henüz yapılmamıştır. Buda hem bireylerin hem de sporcularımızda ciddi fizyolojik ve psikolojik bozukluklara neden olmaktadır. Örneğin sürekli sosyal medya da vakit geçirmesi için gerek telefon gerekse tablet ve bilgisayar başında vakit geçirdiği için ciddi sağlık problemleri ortaya çıkmaya başlamıştır.

Ailenin de dahil olduğu projeler üreterek birlikte vakit geçirilmesi sağlanmalıdır. Çünkü aileleri ile vakit geçirmeyen sporcularımız ve spor yapmayan çocuklarımızın internette çok fazla vakit geçirdiği yapılan araştırmalar da ortaya çıkmıştır. İnternet ve sosyal medyadan uzak tutulması için verilmesi gereken eğitimlere ailelerinde dâhil edilmesi ve birlikte üretilen projelerden yararlanılmalıdır. Bu projeler üretilirken öncelikle çocuklarımızı sosyal medyadan veya internette geçirdiği vaktini maksimum dan minimuma indirecek kalıcı çözümler olması gerekmektedir. Üretilen projelerin gençlerimizin isteklerini hiçe saymadan onların isteklerine ve onların seveceği sıkılmayacağı bir proje olması sonuçların daha etkili olacaktır.

Örneğin Gençlik spor bakanlığının son zamanlarda başlattığı bir birinden değerli projeler ile günümüzde birçok çocuğa ulaşmayı başarmıştır. Bu projelerin sadece spora gelen çocuklara değil spor yapamayan insanlarımızı da kapsamasına yönelik projeler

yapılmalıdır. Son günlerde Spor bakanlığının yapmış olduğu sosyal medyadan sosyal meydana projesi yerel yönetimlerinde dahil olarak daha da ses getireceği ve bir çok insanımızı spora, kültür sanat etkinliklerine yönlendirilmesi sağlanarak daha çok insanımıza ulaşması sağlanmalıdır.

Yerel yönetimlerim bu projelere daha çok önem vermesi ve hayata geçirilmesi demek birçok insanımızın hem sağlığını düzenlemiş olacak hem de illerde son zamanlarda yaşanan olayların minimuma inmesini sağlayacak dolası ile de iç huzur ve barış sağlanacaktır.

BÖLÜM 6

6.1. KAYNAKLAR

Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Aktif Öğrenme*. Eğitim Dünyası Yayınları İzmir

AğlönüÖ(2014) *Farklı Spor Branşlarıyla Uğraşan Sporcuların Hayal Etme Ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi*. Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-Muğla

Akpınar. S(2010) *Spor Federasyonlarında Çalışanların, Sosyal Beceri, İş Doyumu Ve Problem Çözme Yeterlilikleri Üzerine Bir Araştırma* Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi-Ankara

AlderH(2004)*Yaratıcı Zekâ*. Hayat Yayıncılık; İstanbul:

Apa: *American Psychological Association* (Amerikan Psikoloji Birliği)

Arısoy, Ö(2009), *İnternet Bağımlılığı*. L. Tamam (Ed.), *Dürtü Kontrol Bozuklukları İçinde* (Ss. 343-402) Hekimler Yayın Birliği. Ankara

Arısoy, Ö(2009), *İnternet Bağımlılığı*. L. Tamam (Ed.), *Dürtü Kontrol Bozuklukları İçinde* (Ss. 343-402), Ankara, Hekimler Yayın Birliği.

Ata, E. E., Akpınar, Ş. Ve Kelleci, M. (2011). *The Relationship Between Students Problematic İnternet Usage And Their Anger Expression Manner*. *Taf Preventive Medicine Bulletin*, 10(4), 473-480.

Atabay A(2004.)*Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sorun Çözme Becerilerinin Ve Sorun Çözmeyi Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi* Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

1

Balta, Ö. Ç. Ve Horzum, M. B., 2008, „*Web Tabanlı Öğretim Ortamındaki Öğrencilerin İnternet Bağımlılığını Etkileyen Faktörler*“, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41(1): 187-205-Ankara

Bandura A(1977) *Self Efficacy: Toward A Unifying Theory Of Behavioral Change*. *Psychological Review* 84(2): 191-215.

Barak A(2018) *Sosyal Medya Kullanım Motivasyonları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma: Facebook, Twitter, Instagram Örneği* Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-Antalya

Batıgün, A. D. Ve Hasta, D. (2010). *İnternet Bağımlılığı*:

Bayraktutan, F(2005) *“Aile İçi İlişkiler Açısından İnternet Kullanımı”*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü-İstanbul

Beard, K. W. And Wolf, E. M., 2001, „“Modification In The Proposed Diagnostic Criteria For Internet Addiction””, *Cyberpsychology&Behavior*, 4 (3): 377-383

Bilgin, A.(2010) *Üniversite Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenlere Ve Odağına Göre Problem Çözme Beceri Algıları* Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

Bingham, A.(1998) *Çocuklarda Problem Çözme Yeteneklerinin Geliştirilmesi* (F.Oğuzkan, Çev.) Milli Eğitim Basımevi-İstanbul

Blisset,S.E. Ve McGrath, R.E. (1996) The Relationship Between Creativity Andin terpersononal Problem SolvingSkills İn Adults. [Abstract] *JournalOfcreativeBehavior*, 30, 3, 173-182

Büyükfiliz, B.(2016) *18-25 Yaş Arası Genç Yetişkinlerde Problemlı İnternet Kullanımı Ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki* ÜsküdarÜniversitesiSosyal Bilimler EnstitüsüKlinik Psikoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

Caplan, S. E.,(2005), „“A SocialSkillAccount Of Problematic İnternet Use. *Journal Of Communication*, 55: 721–736.

Cengizhan, C., 2003, “*Bilgisayar Ve İnternet Bağımlılığı (Araştırmalar)*”, Niğde Eğitim Fakültesi.

Cengizhan, C., 2005, “*Öğrencilerin Bilgisayar Ve İnternet Kullanımında Yeni Bir Boyut“İnternet Bağımlılığı”*”, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 22: 83-98.

Ceyhan E., Ceyhan A. A. Ve Gürcan, A., 2007, „“Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışmaları””, *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1): 387-416.

Ceyhan, E. Ve Ceyhan, A. A., 2008, *Çocuk Ve Ergenlerde Bilgisayar Ve İnternet Kullanımının Gelişimsel Sonuçları*, A. Kuzu (Ed.), Bilgisayar İçinde (Ss. 375- 397), Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları

Cömert I. T. Ve Ögel K., 2009, „“İstanbul Örnekleminde İnternet Ve Bilgisayar Bağımlılığının Yaygınlığı Ve Farklı Etkenlerle İlişkisi”” Türkiye Klinikleri: J. ForenMed 6 (1): 9- 16

Cömert, I. T. Ve Ziyalar, N. (2012). TheAssociationBetween İnternet AddictionAndSubstanceUseAmong 18– 28-Year-Old UniversityStudents İn Istanbul. *PsychologyResearch*, Ekim, Vol. 2, No. 10, 615 626

Çağlayan H.S. (2007) *Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenme Biçimleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi-Ankara

Davis, R.A., Flett, G.L. And Besser A., (2002), „Validation Of A New Scale For Measuring Problematic Internet Use: Implications For Pre-Employment Screening“, *Cyberpsychology & Behavior*, 15: 331–47

Dinç, M. (2010). *İnternet Bağımlılığı*, İstanbul, Ferfir Yayınları, S.17-28

Erden M, Akman Y (1997) Eğitim Psikolojisi (*Gelişim-Öğrenme-Öğretme*) Arkadaş Yayınları-Ankara

Ericsson, K.A. (2003) The Acquisition Of Expert Performance As Problem Solving: Construction And Modification Of Mediating Mechanism Through Deliberate Practice, Davidson, J.E: And Sternberg R.J. Eds.) *The Psychology Of Problem Solving*, (S.31-86) New York, Cambridge University Press.

Esen, E. Ve Siyez, D., 2011, „Ergenlerde İnternet Bağımlılığını Yordayan Psiko-Sosyal Değişkenlerin İncelenmesi“, *Türk Pdr Dergisi*, 4 (36): 127–138

Fidan N (1985) *Okullarda Öğrenme ve Öğretme*. Alkım Yayınevi İstanbul

Genç, S.Z. Ve Kalafat, T (2007), *Öğretmen Adaylarının Demokratik Tutumları İle Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (2) 22, 10-22.

Germi H (2006) *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde Görev Yapan Spor Yöneticilerinin Problem Çözme Becerilerini Değerlendirilmesi* Ankara Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-Ankara,

Goldberg, I (1997) “Are You Suffering From Internet Addiction Disorder?”, Erişilensite, [Http://Www.Webs.Ulpgc.Es/Aeps/Jr/Documentos/Ciberadictos.DOC](http://Www.Webs.Ulpgc.Es/Aeps/Jr/Documentos/Ciberadictos.DOC)

Göçer. S (2018). *Farklı Branşlardaki Erkek Ve Bayan Sporcuların Atılganlık İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez-Samsun

Gönüla. S. 2002 “Patolojik İnternet Kullanımı (İnternet Bağımlılığı/Kötüye Kullanımı)“, *Yeni Symposium*, 40(3): 105-110

Griffiths, M (1999) İnternet Bağımlılığı: Gerçek Mi? Kurgu Mu? (Çev. K. Alat) *Türk Psikoloji Bülteni*, 5(13): 47.

Güçlü N (2003) Lise Müdürlerinin Problem Çözme Becerileri. *Milli Eğitim 80.Yıl Özel Sayısı* 160(1): 272-300.

Güler M (1990) *İşçilerin İş Doyumu Ve Endüstri İş Verimine Depresyon Kaygı Ve Diğer Bazı Değişkenlerin Etkisi* Hacettepe Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi-Ankara

Güler. A. (2006) *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Duygusal Zekâ Düzeyleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Yeditepe Üniversitesi-İstanbul

Güneş F, Arslan C, EliüşükA(2014) *Atılganlık Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Kişiler Arası Problem Çözme, Algılanan Sosyal Destek Ve Atılganlık Düzeyleri Üzerine Etkisi*. Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi;3(1): 456-474.

Güney S, Varoğlu A, Aktaş A.M(1996)Özel Ve Kamu Bankalarında İş TatminineYönelik Bir Araştırma, *Verimlilik Dergisi*,

Günüç, S. (2009). *İnternet Bağımlılık Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Bazı Demografik Değişkenler İle İnternet Bağımlılığı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Van

Heppner,P.P., Witty T.E. Ve Dixon W.A(2004) Problem SolvingAppraisal: HelpingNormal People LeadBetterLives,*TheCounselingPsychologist*32, (3) 466-472.

Jenaro, C., Flores, N., Gómez-Vela, M., González-Gil, F. Ve Caballo, C. (2007). Problematic İnternet And Cell-Phone Use: Psychological,Behavioral, AndHealthCorrelates. *AddictionResearch&Theory*, 15(3), 309-320

Kalaycı N. (2001) *Sosyal Bilimlerde Problem Çözme Ve Uygulamalar* Gazi Kitapevi-Ankara

Kandell, J., 1998, „İnternet Addiction On Campus-TheYulnerability Of College Karabulut E.O, Kuru E(2009) *Ritim Ve Dans Dersi Alan Ve Almayan Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 29(2):441-458

Karaca, M., 2007, „Sosyolojik Bir Olgu Olarak İnternet Gençliği: ElazığÖrneği“Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ

Karahan,Z. (2006) *Fen Ve Teknoloji Dersinde Bilimsel Süreç Becerilerine Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Öğrenme Ürünlerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi,Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaypakoğlu, S(2004) *Küresel Medya Ve Kültürel Değişim*, , NaosYayınları.İstanbul Kelleci, M., Güler, N., Sezer, H. Ve Gölbaşı, Z. (2009). Lise Öğrencilerinde İnternet Kullanma Süresinin Cinsiyet Ve Psikiyatrik Belirtiler İle İlişkisi. *Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 8(3), 223-230

Keser Özcan, N. Ve Buzlu, S., 2005, „Problemli İnternet Kullanımını Belirlemede Yardımcı Bir Araç: “İnternette Bilişsel Durum Ölçeği”Nin Üniversite Öğrencilerinde Geçerlik Ve Güvenirliği“ *Bağımlılık Dergisi*, 6: 19-26.

KırılmazkayaG(2010) *İlköğretim Fen Bilgisi Ve Sınıf Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Ve Sosyal Becerilerinin Karşılaştırılması*. Fırat Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Elazığ

Kişilerarası İlişki Tarzları Açısından Bir Değerlendirme. Anadolu

Korkmaz. H(2017) *16-24 Yaş Arası Öğrencilerin Yoğun Ve Bağımlı İnternet Kullanımı İle Sosyal Görünüş Kaygıları Arasındaki İlişki* Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

Korkut, F. (1991). İlkokul Öğrencilerinin Kendilerine İlişkin Bazı Değişkenlerin Denetim Odakları Üzerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 6. 135-141
Korkut, F. (2002). Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 177-184

Köknel, Ö(1979), Cumhuriyet Gençliği Ve Sorunları, *Cem Yayınları*, İstanbul
Kurtaran, G. T. (2008), *“İnternet Bağımlılığını Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi”*, *Ayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Lopez, S. J., Ve Janowski, K. M. (2004) ThePower Of PositiveProblem SolvingAppraisalComments On IncrementalValidity, RelationshipsWithAdjustment, AndClinicalUtility.*TheCoun-SelingPsychologist*, 32,(3), 460-465.

Moeller, S.Powers, E. Ve Roberts, J. (2012). «The World Unplugged» And «24 HoursWithout Media»: Media LiteracyToDevelop Self-AwarenessRegarding Media. *ScientificJournal Of Media Education*, 1-8

MorahanMartin, J., AndSchumacher, P., 2000, „IncidenceAndCorrelates Of Morgan C.T(2004.) Psikolojiye Giriş Ders Kitabı. Arıcı H(Çev)Meteksan Yayınları-Ankara

Oguzkan. A. F. (1989) Orta Dereceli Okullarda Öğretim: Amaç, İlke, Yöntem VeTeknikler. Ankara: *Emel Matbaacılık*

Özer Z(1996) Yaratıcılığa Giden Yolda Beyin Fırtınası. *Bilim Ve Teknik Derg* 348(1): 50-51

Öztürk, Ö. (2007) Odabaşioğlu, G., Eraslan, D., Genç, Y. Ve Kalyoncu, Ö. A “İnternet Bağımlılığı: Kliniği Ve Tedavisi” *Bağımlılık Dergisi*, 8(1): 36-41

Özver, İ. (2010) Genç Erişkinlerde İntihar Davranışı İle Problem Çözme, Dürtüsellik Ve Düzeylerinin Araştırılması. *Besbd5(2):46-51*.
Pathological Internet UseAmongCollegeStudents””, *Computers İn Human Behavior*, 16(1): 13-29.

Pretz, J.E., Naples, A.J. AndSternberg, R.J. (2003) Recognition ,Defining And Representing Problems, J.E.Davidson,R.J.Sternberg, (Eds.) *The Psychology Of Problem Solving*, (3-30)New York, Cambridge UniversityPress.*Psikiyatri Dergisi*, 11(3), 213- 219

Rawlinson G(1995)Yaratıcı Düşünme Ve Beyin Fırtınası. İstanbul Rota Yayınları;

Saygılı H (2007)*Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenme Biçimleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi-Ankara

Selye, H. (1983). *The Stres Concept: Past, PresentAndFuture*. Stres Research: IssuesForTheEighties, New York

Senemoğlu, N. (2004) *Gelişim, Öğrenme Ve Öğretim. Kuramdan Uygulamaya* Gazi Kitabevi-Ankara

Shaw, M. Ve Black, D. W. (2008). Internet Addiction. *CnsDrugs*, 22(5), 353-

Sonmaz S (2002) *Problem Çözme Becerisi İle Yaratıcılık Ve ZekâArasındakiİlişkinin İncelenmesi*. Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

Sonmaz S. (2002).*Problem Çözme Becerisi İle Yaratıcılık Ve Zekâ Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Marmara Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi İstanbul:

Sözen H, Doğan E, Erdoğan E. Farklı (2012) Branşlardaki Sporcuların Stres Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*;1(9):97-110.

Students""", *CyberpsychologyAndBehavior*, 1: 46–59.

Sungur N. (1997) Yaratıcı Düşünce. *Evrin Yayınevi*; İstanbul:

Şahin H(2015) *Psikososyal Gelişim Temelli Eğitim Programının Anasınıfına Devam Eden Çocukların Duygusal Zekâlarına Ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi –Ankara

Şahin, M. (2007) “*Madde Bağımlılığı Konusunda Türkiye’’De Yapılmış Olan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara

Şehidoğlu. Z(2014) *15-17 Yaş Grubu Ergenlerde Bilinçli Farkındalık Düzeyi İle Problemlili İnternet Kullanımı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

Tekin A, Tekin G, EliözM(2011) *Kick-Boksörlerin Çeşitli Değişkenlere Göre Öfke Ve Saldırganlık Düzeylerinin Araştırılması*. Türkiye Kick Boks Federasyonu Dergisi

Temel V. (2015)*Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri Ve Öfke Tarzları* Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi –Trabzon

Temel, C. Ve Sunay, H. (2002). Türkiye’de Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Programlarına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri [Http://Yayim.Meb.Gov.Tr/Dergiler /153–154/Temel.Htm](http://Yayim.Meb.Gov.Tr/Dergiler/153-154/Temel.Htm) Adresinden 22 Mayıs 2014 Tarihinde Edinilmiştir

ThorntonS(1998.) Çocuklar Problem Çözüyor: *Gendaş Yayınları*.-İstanbul
Türnüklü, E.B.VeYeşildere,S. (2005) Problem,Problem Çözme Ve Eleştirel Düşünme.*Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*,25,3,107-123

Ulupınar S(1997) *Hemşirelik Eğitiminin Öğrencilerin Sorun Çözme BecerilerineEtkisi*. İstanbul Üniversitesi- Yayınlanmamış Doktora Tezi-İstanbul

Ülger, O. E. (2003). *Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Becerilerinin Liderlik Davranışlarıyla İlişkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, Ankara.

Yıldırım, H.İ.Ve Yalçın, N. (2008) Eleştirel Düşünme Becerilerini Temel Alan Fen Eğitiminin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerilerine Etkisi, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, (3) 165-187

Yiğit. Z(2015) *13-18 Yaş Aralığındaki Ergenlerde, Problemlili İnternet Kullanımı, Öz Anlayış Ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi-İstanbul

YolcuE(1995)YaratıcılıkveZekâ[Http://Www.GeocitiesCom/Enveryolcu/Yaraticilik/Zekâ.Html](http://Www.GeocitiesCom/Enveryolcu/Yaraticilik/Zekâ.Html)

Young, K. S., 1998, „Internet Addiction: TheEmergence Of A New ClinicalDisorder“ *CyberpsychologyAndBehavior*, 1(3), 237-244

Young, K.S(2004),„Internet Addiction:A New Clinical Phenomenon AndIts Consequence, *American BehavioralScientist*, 48: 402–415.

[Http://Www.Judo.Gov.Tr/Kurumsal/Tarihcesi](http://Www.Judo.Gov.Tr/Kurumsal/Tarihcesi)

[Https://Www.Guncelpsikoloji.Net/Bagimliliklar/İnternet-Bagimliliginin-Nedenleri-H141.Html](https://Www.Guncelpsikoloji.Net/Bagimliliklar/İnternet-Bagimliliginin-Nedenleri-H141.Html)

[Http://Dergi.Kmu.Edu.Tr/Userfiles/File/Aral%C4%B1k2015/9m.Pdf](http://Dergi.Kmu.Edu.Tr/Userfiles/File/Aral%C4%B1k2015/9m.Pdf)

Www.Sosyalmedyaport.Com

EKLER

BİLİMSEL ANKET

Değerli Katılımcı Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalında ‘’Büyükler Süper Liginde Yarışan Judocuların Problem Çözme ve İnternet Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi üzerine bir araştırma’’konusunda Yüksek Lisans çalışması yapmaktayım. Bu çalışma bilimsel bir amaçla kullanılacak olup, verdiğiniz cevaplar başka bir amaçla kullanılmayacaktır.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesi sizlerin iş birliği ve yardımı ile mümkün olabilecektir. Araştırmanın açısından büyük önem taşıyan ilgi, destek ve katkılarınız için içtenlikle teşekkür ederim.

KİŞİSEL BİLGİLER

Bu bölümdeki sorular çoktan seçmeli olarak sunulmuştur. Size uygun gelen seçeneğin yanındaki ayrıncı içine X işareti koyarak belirtiniz.

- 1-)Yaşınız: (lütfen yazınız)..... () 16 Yaş () 17-18 Yaş
() 19Yaş ve üzeri
- 2-) Cinsiyetiniz: () Erkek () Kadın
- 3-) Eğitim Durumu: () Lise () Üniversite
- 4-) Baba Eğitim Durumu :
() Okur Yazar değil () Okur Yazar () İlkokul () Ortaokul
() Lise () Üniversite () Lisans () Lisans Üstü
- 5-) Anne Eğitim Durumu
() Okur Yazar değil () Okur Yazar () İlkokul () Ortaokul
() Lise () Üniversite () Lisans () Lisans Üstü
- 6-) Milli Sporcumu sunuz ?() Evet () Hayır
- 7-)Kaç Yıldır Judo yapıyorsunuz: () 1-5 yıl arası () 6-10 Yıl arası () 11 Yıl ve üzeri
- 8-)Judo sporuna başlama yaşıınız:() 8 yaşa kadar () 9-10 kadar () 11 Yaş ve üzeri
- 9-)İnternete Ne İle Bağlanıyorsunuz?()Bilgisayar ()Tablet ()Cep Telefonu
- 10-)Kaldınız Yerde İnternet var mı? () Evet () Hayır
- 11-)Cep Telefonunuz internete uyumlu mu? () Evet () Hayır
- 12-)Her gün internete girer misiniz? () Evet () Hayır
- 13-)Gelir Durumunuzu nasıl hissediyorsunuz?
() Düşük () Orta () Yüksek () Çok Yüksek
- 14-)Spor İçerikli bir eğitim kurumundan mezun oldunuz mu?() Evet () Hayır

Lütfen arka sayfaya

geçiniz

İTERNET BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ

	Aşağıda bulunan ifadelerin yanındaki boşluklardan sizin için uygun olana “X” işareti koyunuz.	Hiçbir Zaman	Nadiren	Ara Sıra	Çoğunlukla	Çok Sık	Devamlı
1	Ne sıklıkla planladığınızdan daha fazla süre internette kalıyorsunuz.						
2	Ne sıklıkla internette kalmak için günlük işlerinizi ihmal ediyorsunuz?						
3	Ne sıklıkla arkadaşlarınızla birlikte olmak yerine interneti tercih ediyorsunuz?						
4	Ne sıklıkla internet kullanan kişilerle yeni ilişkiler kurarsınız?						
5	Ne sıklıkla bir işe başlamadan önce e-postanızı (e-mail) denetlersiniz?						
6	Ne sıklıkla okula devamınız internetten dolayı olumsuz etkilenir?						
7	Herhangi biri internette ne yaptığınızı sorduğunda ne sıklıkla kendinizi savunur ve ne yaptığınızı gizlersiniz?						
8	Çevrenizdekiler ne sıklıkla internette harcadığınız zamanın fazlalığından şikâyet eder?						
9	Ne sıklıkla okuldaki ders notlarınız ve ödevleriniz internette kalma sürenizden olumsuz yönde etkilenir?						
10	Hayatınız hakkında size rahatsız eden düşünceleri dağıtmak için ne sıklıkla internete girersiniz?						
11	Ne sıklıkla internete girmek için sabırsızlaşırsınız?						
12	Ne sıklıkla internetsiz hayatın, sıkıcı, boş ve eğlencesiz olacağını düşünürsünüz?						
13	Biri size internetten rahatsız ettiğinde ne sıklıkla kırıncı konuşur, bağırır veya kızgın davranışlar gösterirsiniz?						
14	Gece geç saatlerde internet kullanmaktan ötürü ne sıklıkla uykunuz kaçır?						
15	İnternette olmadığınız zamanlarda ne sıklıkla interneti düşünür veya internete girmeyi hayal edersiniz?						
16	Kendinizi ne sıklıkla internetteyken “yalnızca birkaç dakika daha” derken bulursunuz?						
17	Ne sıklıkla internette harcadığınız zamanın miktarını azaltmaya çalışır ve başarısız olursunuz?						
18	İnternette kaldığınız süreyi ne sıklıkla saklamaya çalışırsınız?						
19	Ne sıklıkla başkalarıyla dışarı çıkmak yerine internette daha fazla zaman geçirmeyi yeğlersiniz?						
20	Ne sıklıkla internette olmadığınızda kendinizi çökmüş, aksi veya sinirli hissedip, internete girince rahatlırsınız?						

Teşekkürler

PROBLEM ÇÖZME ENVANTERİ

	Yanıtlarınızı aşağıdaki ölçeğe göre değerlendiriniz. 1-Her zaman böyledavranırım 2Çoğunluklaböyledavranırım 3-Sık sıkböyledavranırım 4-Ara sıraböyledavranırım 5-Ender olarakböyledavranırım 6- Hiçbir zaman böyledavranmam	1	2	3	4	5	6
1	Bir sorunu muçözmek için kullandığım çözümleri başarıyla kullanabildiğimi araştırıyorum.						
2	Zor bir sorunu karşılaştığımda ne olduğunu tam olarak belirleyebilmek için nasıl bilgi toplayacağımı uzun boy düşünmem.						
3	Bir sorunu muçözmek için gösterdiğim ilk çabalar başarısız olursa o sorunu başa alabileceğimden şüphelenmem.						
4	Bir sorunu muçözdükten sonra sorunu muçözerken neyi nişeyaradığımı, neyin yaramadığını ayırtılabilmek için düşünmem.						
5	Sorunlarımı çözmek konusunda genellikle yaratıcı ve etkili çözümler üretebilirim						
6	Bir sorunu muçözmek için belli bir yoldan edindikten sonra durur ve ortaya çıkana sonu çözümlerini düşünmem.						
7	Bir sorunu muçözmek için baş vurabileceğim yolların hepsini düşünmeye çalışırım.						
8	Bir sorunu karşılaştığımda en ilginç olanı bulmaya çalışırım.						
9	Bir sorunu karşılaştığımda duymadığım şeyleri düşünmem.						
10	Başlangıçta çözümünü fark etmem de sorunlarımın çoğunu çözmeyemedimdir.						
11	Karşılaştığım karmaşık sorunların çoğu, çözümlerinden daha zor ve aşıktır.						
12	Genellikle kendimle ilgili kararlar verebilirim ve bu kararlar hoşnut olurum.						
13	Bir sorunu karşılaştığımda onu çözmek için genellikle ilk yolu izlerim.						
14	Bazı durumlarda sorunlarımı sürükleyip üzerinde düşünmem yerine geliş güzel iderim						
15	Bir sorunu ilgilili olarak bir çözümleri üzerinde karar vermeye çalışırken seçeneklerimin başarısızlığını da düşünmem						
16	Bir sorunu karşılaştığımda, başkalarıyla konuşmadan önce düşünürüm.						
17	Genellikle ilk gelen fikri düşünmemde yararlıdır.						
18	Bir karar vermeye çalışırken her seçeneğin sonuçlarını ölçer, tartar, birbirleriyle karşılaştırır, sonra karar veririm						
19	Bir sorunu muçözmek üzere plan yaparken o planı yürütmeye çalışırım.						
20	Belli bir çözümleri uygulamaya koymadan önce, nasıl bir sonuç vereceğini tahmin etmeye çalışırım.						
21	Bir sorunu muçözmek için çözümlerini düşünürken çok fazla seçenek üretilmem						
22	Bir sorunu muçözmeye çalışırken sık sık kullandığım bir yöntem; daha önce başıma gelmiş benzer sorunları düşünmektir.						
23	Yeterince zamanım olursa çözümlerimi karşılaştığım sorunların çoğunu çözümlerime inanırım						
24	Yeni bir durumla karşılaştığımda ortaya çıkabilecek sorunları çözümlerime inanırım.						
25	Bazen bir sorunu çözmek için çabalamam, birtürlü saskonuya giremediğim ve gereksiz ayrıntılarla uğraştığım duyusunu yaşıyorum						
26	Ani kararlar verir ve son rapışmanlık duyarım.						
27	Yeni ve zor sorunları çözümlerime inanırım.						
28	Elimdeki seçenekleri karşılaştırmam ve karar verirken kullandığım sistematik bir yöntem vardır.						
29	Bir sorunla başa çıkma yollarını düşünürken çeşitli fikirleri birleştirmeye çalışmam.						
30	Bir sorunla karşılaştığımda bu sorunun çıkmasında katkısı olabilecek benim dışındaki etmenleri genellikle dikkat ealmam.						
31	Bir konu ile karşılaştığımda, ilk yaptığım şeylerden biri, durumu gözden geçirmek ve konu ile ilgili olabilecek her türlü bilgi idikkate almaktır.						
32	Bazı durumlarda olarak köylesine etkilenirim ki, sorunu mu başa çıkma yollarından pek çoğunu dikkate bile almam.						
33	Bir karar verdikten sonra, ortaya çıkana sonu çözümlerime inanırım.						
34	Bir sorunu karşılaştığımda, o durumu mu başa çıkabileceğimden genellikle pek emin değilimdir.						
35	Bir sorunu mu farkın avardığımda, ilk yaptığım şeylerden biri, sorunu mu tam olarak ne olduğunu anlamaya çalışmam.						